

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZAMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-ÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR.

16 OLDAL

V. ÉVFOLYAM, 294. SZÁM.
1928. DECEMBER 29. SZOMBAT.

12 FILLÉR

A magyar-román megegyezés lehetősége

Aki az irányadó angol politikusoknak a Kelet-európai kérdésben elfoglalt álláspontját ismeri, és hosszabb idő óta figyelemmel kíséri az angol sajtónak a kontinentális kérdésekben újabb közölt híradásait, kétségtelenül megállapíthatja a már jól informált angol közvéleménynek azt az óhaját, hogy a Magyarország ellen a trianoni békével elkövetett hallatlan igazságtalanságot orvosolni kell és mert a nemzetrelő békediktátumot a rosszul értesült Anglia is elfogadta, Angliának erkölcsi kötelessége elsősorban odahatni, hogy most, midőn már a való tények alapján kétségtelenül tudja, hogy Magyarországon súlyos igazságtalanságot követtek el, ezt a lehetőség határain belül jóvá tenni.

Angliában tehát ismerik a magyar kérdést, sőt tudják, hogy azt meg is kell oldani és hogy a kérdés megoldását sokáig elodázni nem lehet.

Az angol világbirodalomnak is közvetlen érdeke, hogy államiságának és világhelyzetének alapjait egy esetleges kelet-európai újabb bonyodalom ne rázkódtassa meg; nem csodálkozhatunk tehát azon, hogy a veszély elhárítása érdekében a körültekintő, megfontolt angol politikai világ kellő gondosságot tanúsít és mindent megtenni kész, ami adott helyzetben megtehető.

Tisztában vannak azzal, hogy Magyarországtól jogtalanul területek raboltattak el, amelyekről Magyarország, ha élni akar nem mondhat le, de viszont attól is tartanak, hogy a Magyarország részére visszaadandó területek Romániát annyira meggyöngyözték, hogy képtelen volna a neki szánt szerepet, mint az északi és déli határok közé ékelt állam betölteni, s épen ezért oly megoldást óhajtanának, hogy Magyarország és Románia között valamely szorosabb viszony keletkezne akár szövetséges állam, akár más alakban.

Ilyen megoldás lehetősége ki van zárva.

Magyarország a tőle jogtalanul elrabolt ezeréves birtokállományáról lemondani nem fog soha, annál kevésbé léphet szorosabb állami szövetségbe oly állammal, amely régi állami területének több mint egyharmadát bitorolja.

Románia megerősödésének feltételei adva vannak!

Úritse ki Erdélyt és a magyar vármegyéket. Teremtse rendet Bukovinában és Beszarábiában, lássa be, hogy Havasalföldről Erdélyt birtokban tartani, kormányozni nem lehet, mint ahogy ezer éven át nem is lehetett.

Bulgáriában nagyarányú bolsevista szervezkedést lepleztek le

A kormány feloszlatta a kommunista pártot. — A párt több tagját letartóztatták. — Jugoszlávián keresztül folyt a kommunista propaganda.

Szofia, december 28. Az állam védelméről szóló törvény alapján a kormány feloszlatta a kommunista pártot és helyette azután szélső radikális munkáspárt alakult. Ennek működését és tagjainak minden lépését szemmel tartotta a rendőrség s legutóbb is a párt több vezető emberét letartóztatta.

A szobranje tegnapi ülésén a radikális munkáspártnak még szabadlábban levő két képviselője meginterpellálta a kormányt, hogy törvénytelennek tartja-e a munkáspártot és egyáltalában van-e még egyesülési szabadság Bulgáriában?

Liapcséf miniszterelnök azt válaszolta, hogy a munkáspárt veszélyeztetni az állam biztonságát, mert bizonyítékok vannak rá, hogy vakon követte a moszkvai szovjetkormány utasításait, a moszkvai internacionale látta el a bolgár munkáspártot pénzzel és csak az utóbbi napokban is kézzel fogható bizonyítékokat szerzett e mellett a rendőrség. Sikertől elkobozni bolsevista propagandárákat, amelyeket Moszkvából esem pésztek be Jugoszlávián keresztül tovább a munkáspárt fogságban levő képviselőihez és veszedelmes kommunistákhoz intézet levelek is kézrekerültek, amelyek utasításokat tartalmaznak, hogy mimódon kell a nép között terjeszteni a propagandaanyagot, amely két vasúti kocsival érkezett.

— A radikális munkáspárt akna munkáját a kormány nem fogja tűrni, — mondotta Liapcséf mi-

Ha ezt megteszi, Magyarország készséggel felveszi vele a jó szomszédi viszonyt, miáltal nagyban elősegítheti Románia konszolidálását.

Románia a jelenlegi erőviszonyok mellett csak úgy kerülhet egyensúlyba, ha maga mellett a megbékélt Magyarországot találja, ez a legbiztosabb záloga annak, hogy Bukovinát és Beszarábiát uralma alatt tarthassa és ez óriási területeken a Román állam hatalmát megszilárdíthatja.

Románia igazi megerősödésének tehát Magyarországnak nem áll útjában. Románia megerősödésének akadályát nem lehet az, ha Magyarország ezeréves birtokállományából elrabolt területeket Romá-

nizterelnök — és a hatóságok részen lesznek, hogy egyszersmindenkorra leszámoljanak a kommunista üzemekkel.

Mialatt a szobranjében a miniszterelnök beszélt, odakünn a szófiai és vidéki kommunista ifjúsági szervezetek tüntetést rendeztek, de a rendőrség hamarosan véget vetett a zavargásnak és a tüntetők legnagyobb részét összefogdosta.

Szofia, december 28. Bulgáriában még mindig folyik a felforgató elemek tevékenysége. Liapcséf

Újra fenyeget a délamerikai háború

Bolivia ismét megkezdte a hadmozdulatokat.

Washington, december 28. Múltán a közvetítő fáradozások nyugvópontra jutottak, mert azt várták, hogy Bolivia és Paraguay elfogadja a két nappal ezelőtt itt kidolgozott jegyzőkönyvtervezetet, tegnap Paraguay követsége jelentette, hogy Bolivia a vitás területen levő Vanguardia erődöt ismét megszállta és csapatait 12 mért-

földre előretolta a terület belsejébe, aminek következtében ismét komoly helyzet állott elő. A követség megjegyzi, hogy az előretörés ütközet nélkül ment végbe. A boliviak előnyt szereztek abból a parancsból, amelyet Paraguay kormány adott ki csapatainak, hogy minden ellenségeskedést szüntessenek be.

A nemzeti egység létrehozói a tanítók voltak

A tanítóegyesületek diszgyülése.

Budapestről jelentik: A Magyarországi Tanító-Egyesületek Országos Szövetsége az Akadémia kistermében diszgyülést tartott, az

niától visszakapja. Jó lesz mindezeket angol barátainknak is őszintén feltárni, hogy tiszta képet nyervén a helyzetről belássák, miszerint a magyar kérdés román vonatkozású része csakis a magyar területek visszaadásával oldható meg sikeresen, hassanak oda, hogy az angol politikai tényezők is ily irányu megoldásra törekedjenek, mert csakis az ezeréves határai között szabadon fejlődő magyar állam lesz képes a jövőben is azt a feladatot betölteni, amelyet eddig is híven teljesített: természetes határaitra támaszkodva, nem pedig Románia, mely természetes határok és nyugati kultúra hiányában e mandátum teljesítésére képtelen.

1868: XXXVIII. népoktatási törvényeikk életbeléptetésének 60-ik évfordulója alkalmából. — A kultuskormány képviselőjében Korniss Gyula dr államtitkár és Körrösy Henrik miniszteri tanácsos jelentek meg a diszgyülésen, amelyet a magyar közoktatásügy vezetőférfiainak jelenlétében Rákos István kir. tanácsos, elnök nyitott meg, meleg szavakkal adózva Eötvös József emlékének, akinek alkotó szelleme indította útjára a magyar népművelést. Majd Korniss Gyula államtitkár válaszolt:

— Eötvös József báró népművelési politikája elvégezte — mondták többek között, — hogy nemcsak politikai, hanem erkölcsi egységbe is olvadt a nemzet, s ennek a nemzeti egységnek létrehozói elsősorban a magyar tanítók voltak.

Majd megemlékezett Klébelberg Kunó gróf kultuszminiszter pár évvel ezelőtt megindított és teljesen Eötvös József báró nyo-

Ehenhalt a barlangban az eltévedt tudós

Egy iskolaigazgató tragédiája.

Bécs, dec. 28. Röviden jelentet-
tük már Radschüler osztrák isko-
laigazgató tragédiáját. Az esetről
most a következő részleteket jelen-
tik:

A steierországi Frauenmauer-
höhlen barlangjaiban kutatott egy
osztrák tudós, Radschüler Ferenc
reáliskolai igazgató és tudomá-
nyos kutatásaiért most életével
fizetett. Az eisenerzi középiskolai
igazgató még a nyár elején hatolt
be a barlangokba, július óta pe-
dig nem adott magáról életjelt.

Nemrégiben gráci barlangkutató
tudósok hatoltak be a Frauen-
mauerhöhlen mélységeibe s ők
akadtak rá Radschüler igazgató
holttestére.

Megrázó tragédiáját ő maga ír-
ta meg azokban a feljegyzésekben,
amelyeket a holttest mellett talál-
tak.

Naplószerű feljegyzések ezek és
azzal kezdődnek, hogy *eltévedt
egy előző alagutban, egy gyer-
tya világítása mellett sehogy sem
tudta megtalálni a kivezető utat
és nincs számára menekülés.* Le-
írja Radschüler, hogy *az utolsó
gyertyája elfogyott, csesége is
fogytán van, az éhhalál vár rá.*
Feljegyzéseit bucsuval végzi, üd-
vözli feleségét, gyermekeit és ba-
rátaikat... *„Talán még egy perc, —
írja kusza vonásokkal — utolsó
lőbban a gyertyaláng, sőtétben
maradok és közeleg a halál...”*

Hamis orvosi diplomával orvosi praxist folytatott egy építész

Az afrikai expedíció. — Egy betörés vezette nyomra a rendőrséget.

Budapestről jelentik: Még 1925-
ben özvegy Semsey Béláné felje-
lentést tett a rendőrségen ismeret-
len tettesek ellen. A panasz sze-
rint a tettesek behatoltak a laká-
sába, feltörték a szekrényeit és né-
hány darab nagyértékű ékszeren
és ezüst evőeszközön kívül a szek-
rényekben talált értékes holmikat
és mintegy négyezer pengő kész-
pénzt ellopták és nyomtalanul el-
tűntek. A detektívek a butordara-
bokon talált ujjlenyomatokból meg-
állapították, hogy a tettes özv.
Semsey Béláné egyik lakásrésze-
nek a bérlője, Barta Miklós dr or-
vos. Az orvost a detektívek elfog-
ták, aki kihallgatása során beis-
merte, hogy **nem doktor és nem
Barta Miklós, ezt csupán álnév-
nek használta, amikor Semsey-
né kivette a lakást: a valódi ne-
ve Hofhauser László, foglalkozása
pedig építész.** Rövidesen megállá-
pították, hogy Hofhauser ellen egy
esemő eljárás van folyamatban és
vagyon elleni deliktumok miatt
már több ízben meg is büntették.

Alig telt el néhány napot Hof-
hauser László letartóztatásában, —
már egyremásra érkeztek az újabb
feljelentések, amelyek Hofhauser
fantasztikus szélhámoságairól szá-
moltak be. — Héjj János dr, Já-
szai János dr, Andor Pál dr, Ma-
yer Ferenc dr és Mayer Aron dr
feljelentésükben azt adták elő, —
hogy az állítólagos Barta Miklós
dr az egyik orvosi lapban hirté-
st tett közzé, amelyben igen elő-
nyös feltételek mellett orvos-expe-
dióit propagált. Az expedíció cél-
ja Afrika lett volna és Hofhauser
ígérete szerint a résztvevő orvo-

sok egy belga expedíció segítségé-
vel a belga Kongo elhanyagolt vi-
dékére kerülnek, ahol fejedelmi fi-
zetést kapnak és ezért mindössze
nyolevan—nyolevan pengő előze-
tes költséget kell fizetniük. — A
jelentkező orvosoktól Hofhauser
elkérte a diplomájukat, zsebre vág-
ta a nyolevan pengőjüket és az-
után nyugodtan leutazott Pöstyén-
fűrdőre és ott az idegen orvosi
diplomák felhasználásával Hof-
hauser, az építész, orvosi prak-
szist kezdett.

A budapesti királyi ügyészség
lopás büntette, lopás vétsége és
csalás vétsége címén emelt vádat
Hofhauser ellen, akit a büntető-
törvényszék a bizonyítási eljárás
lefolgatása után ötévi fegyház-
büntetésre ítelt. A bejelentett fel-
lebbezések alapján most került az
ügy a tábla Harmath-tanácsa elé,
ahol a törvényszék által kiszabott
5 évi fegyházbüntetést helyben-
hagyták.

Bármilyen nagyságu

ujévi tejsmalacot

ó h a j t

Bőde üzleteiben szerezze be

Kossuth-u. 57. Telefon 9-54.

Csapó-u. 10. Tel. 6-77.

Aruházunkat

magnagyobbítva átépítjük. Por-
tálé és teljes üzletberendezés
eladó.

Magyar Ruháipar

a Bika-szálló épületében.

Nagy Szilveszter-estély

Hanulatos éjszaka
Minden 5-ik ven-
dégre pezsgő, ma-
lac, finom borok
s stb. vár.

Városház Étterem

Confetti-csala
Szépség ver-
seny — Az új év
királynéjának
megválasztása,

Erdélyi védője valamilyen meglepetést készít elő

A karácsonyi ünnepek alatt Ausztriában kutatott új adatok után.

Budapestről jelentik: Erdélyi
Béla bűnügyének szombati főtár-
gyalása iránt ma is rendkívüli
nagy érdeklődés nyilvánult meg a
büntetőtörvényszéken. Schidl Jenő
tanácselnököt a jegyet kérők való-
sággal meostromolták.

Holnap a váltóhamisításokra vo-
natkozólag fog a törvényszék több
tanut kihallgatni és megidézte a
bíróság újból Gáldy dr-t is, akinek
a kihallgatására azonban holnap
alig fog sor kerülni.

A törvényszéken egyébként so-
kat beszéltek arról, hogy a védő
valamilyen meglepetést készít elő
és esetleg már a szombati főtár-
gyalás megnyitása után fel fog
szólalni ilyen irányban.

Hogy milyen meglepetésről van
szó, arról még semmi közelebbi

nem szivárgott ki, sokan azonban
tudni vélik, hogy a védő a kará-
csonyi ünnepeket Ausztriában töl-
tötte és ezzel kapcsolatosan szer-
zet olyan adatokat, amelyek a vé-
delem javára szolgálhatnak a
nagy bűnügyben.

Olyan verziók is vannak, ame-
lyek szerint Erdélyi Béla védője a
karácsonyi ünnepek alatt Mill-
stattban is személyes nyomozást
folytatott s hogy holnap esetleges
meglepetései a Millstattban eszkö-
zölt nyomozás adataival állanak
összefüggésben.

A tanú kihallgatások most már
gyors egymásutánban folynak le
és minden remény meg van arra,
hogy január közepén már ítéletho-
zatalra kerül a sor.

Tragikus szerelmi dráma Budapesten

Rálőtt menyasszonyára, akit nem talált el, majd agyonlőtte magát. —
A menyasszony idegzete teljesen összeroppan.

Budapestről jelentik: A Dalszínház
ucca 10. számú ház negyedik emeletén
albérleti szobában lakott Harencs Ist-
ván hőrdíszművész. A fiatal em-
bert ma délelőtt meglátogatta meny-
asszonya, Györki Julia. Deltájban a
szomszédos lakók két gyors egymás-
utánban elhangzott dörrenésre lettek
figyelmesek.

Kirohantak a folyosóra, ahol rémül-
ten látták, hogy Harencs István szo-
bájából egy fiatal nő rohan ki és át
akarja vetni magát a korláton. A szom-
szédok nagynehezen lefogták az őrzön-
gő leányt, majd bemertek az albérleti
szobába, amelynek padozatán vérbe-
borult feküdt a hőrdíszművész segéd.
Mellette hatalmas csendőrvolver. A
fiatal ember melléből patakzott a vér.
Amikor a szomszédok által kihívott
mentők megérkeztek, Harencs István
már meghalt.

A golyó a mellét furta keresztül.

A kerületi kapitányságról hamar-
san megérkezett a rendőri bizottság és
megérkezett a hullaszállító autó is.

Amikor Györki Julia meglátta a fe-
kete koporsót, újból őrzöngeni kezdett
kitépte magát az emberek kezéből és
újra le akart ugrani az emeletről. —
Csak nagynehezen tudták lecsillapítá-
ni és bekisérni a VI. kerületi kapi-
tányságra.

A kapitányságon kihallgatása során
elmondotta, hogy már hosszabb idő-
 óta jegyben járt Harencs Istvánnal.

— Én — mondotta a lány — foly-
tonosan sürgettem, hogy kössük meg
a házasságot, de vőlegényem állandó-
an halogatta az esküvőt, mert mint
mondotta, nincs egzisztenciája, nem
keres annyit, hogy családot tudjon ala-
pítani. Magam is beláttam, hogy igzo-
van. Ekkor elhatároztuk, hogy közö-
sen öngyilkosságot fogunk elkövetni.
Ma délelőtt ezért kerestem fel vőlegé-
nyemet. Több levelet írtunk a hozzánk
tartozóinknak, majd vőlegényem elő-
vette a revolvert és rám sütötte. A
szerencsétlen ugylátszik azt hitte, hogy
golyója talált, mert a következő pillá-
natban már önmaga ellen fordította
a fegyvert és szívenlőtte magát. A rám
célzott lövés nem talált. Amikor lát-
tam, hogy vőlegényem vérbeborultán
összeesik, kirohantam a folyosóra és
le akartam ugrani az emeletről. Eb-
ben megakadályoztak.

A rendőrség a felbontott levelekből
megállapította, hogy Györki Hona elő-
adása mindenben megfelel a valóság-
nak. Mivel idegzete teljesen összerop-
pan, felügyelet alatt tartják.

Jó minőségű téglá és cserép

kapható Tóth és Sebestyén téglagyára-
ból. Eladás Hatvan ucca 1—3. szám.
emelet. Telefon 610.

Ma délelőtt nyílik meg az olasz-magyar tárlat

Olasz és magyar mesterek városunkban.

Ma délelőtt 11 órakor nyitja meg a debreceni Műpártoló Egyesület olasz és magyar mesterek műveiből rendezett tárlatát, a Városháza dísztermében.

A kiállítás iránt az érdeklődés olyan nagy és általános, hogy a szokásos vasárnapi megnyitás helyett a vezetőség a szombati napot választotta a torlódások elkerülése végett.

Az olasz művészekből 50 kép, a magyarok részéről közel 100 mű szerepel a tárlaton. A szokatlanul nagy anyagot csak több pótfal beállításával lehetett elhelyezni, de még így is meglehetősen zsúfoltan kellett akasztani a képeket, hogy az egész anyag kiállítható legyen. A magyarok részéről feltűnően sok a nagyméretű kép.

Az olasz művészek igen szép finem, velencei és közép-olaszországi tájképek mellett olasz típusokat és figurális kompozíciókat küldtek, amelyek az olasz művészet

sok kiváló alkotását mutatják be. A kiállítás magyar csoportjában élő legnagyobb mestereink reprezentáns művei díszítik a falakat s nagy gondot okozott a képek olyan csoportosítása, amely mellett a különböző egyéniségek jellegzetessége kellő kifejezésre juthat.

A tárlatot a Műpártoló Egyesület ügyvezető elnöke dr. Csürös Ferenc tanácsnok nyitja meg.

A Műpártoló Egyesület tagjai tagsági jegyeiket a pénztárnál beilyegezhetik le s így belépő díj fizetése nélkül tekinthetik meg a tárlatot. A pénztári teendők elvégzésére kellő személyzetről gondoskodott a vezetőség, hogy torlódás ne állhasson elő. — A kiállítás január 6-án estig naponta 9—19 óráig marad nyitva. Belépő-díj a megnyitás délelőttjén 1 pengő 50 fillér, máskor 1 pengő. Műpártoló tagok belépő-díjat nem fizetnek.

Az afgán lázadás érdekes okai

Az afgán anyakirályné ellenállásra tüzei a király csapatait. — Harcok Kabul közelében. — A királyi család a rokon törzseket kereste fel. — Amanulla helyzete nem aggasztó.

London, dec. 28. Indiában az afganisztáni hózivatarok ellenére is remélik, hogy sikerülni fog a Kabulban élő európaiakat az indiai repülőgépek segítségével még idejében biztonságba helyezni.

A felkelő shinari törzsek a következő három feltételt állították fel:

1. Meg kell vonni a kabuli külföldi követektől a tartózkodási engedélyt.
2. Afgán diákokat nem szabad többé külföldi tanulmányutra küldeni.
3. Vissza kell hívni Törökországból azt a tizenöt afgán leányt, a kiket Törökországba küldtek a nőnevelés modern módszereinek tanulmányozására.

Az afgán anyakirályné Kandaharból repülőgépen Dzsellalababba utazott, hogy ellenállásra tüzei a csapatokat és a lakosságot a felkelőkkel szemben. — A hirtelen beállott havazás a hadműveleteket erősen korlátozza.

A török vezérkarhoz beosztott afgán tisztí bizottság, amelyet tanulmányi célokra küldtek ki Angorába, konstantinápolyi jelentés szerint visszatért Afganisztánba, hogy segítségére legyen Amanulla királynak a lázadók ellen folytatott harcában.

AMANULLA TAVASZRA
NAGY OFFENZÍVÁRA KÉSZÜL.

London, dec. 28. (Wolff.) — A Daily Mail jelenti Lahoreból: A felkelő afgánokat a kormánycsapatok a Kabul környező hegyekbe szorították. Üldözésük folyik. A fővárosban nyugalom van. A királyi család Kandaharba ment — hogy maga köré gyűjtse azokat a törzseket, amelyekkel vérokonosságban van.

Arról is beszélnek, hogy Amanulla király esetleg fia javára lemond.

Igen sok személy várja még az elszállítását, s az élelmiszerek fogyóban vannak.

A Daily Mail a továbbiak során

jelenti, hogy a Bagdadból érkező repülőgép leszállása alkalmával az angol követség erős tüzelés alatt állott és helyiségeit el kellett torlaszolni.

London, dec. 28. A kabuli brit követség tegnap újra szikratávíratí érintkezésbe tudott lépni Delhivel.

A legutóbbi jelentések szerint Kabulban teljes nyugalom uralkodik. — Azt hiszik azonban, hogy Amanulla király nagy tavaszi offenzívát készít elő a felkelők ellen.

Legújabb távirat: — New-Delhi, dec. 28. (Reuter.) Afgán jelentések szerint a felkelők és a kormánycsapatok közt Kabul közelében december 25-én és 26-án heves harcok dultak.

Miért is tört ki a forrongás Amanulla ellen?

Amanulla király európai utja előtt igen népszerű volt Afganisztánban. Minden törzs szerette és tisztelte okosságáért.

Fővárosi kávéházakban követelje a Debreceni

U · J · É · V · R · E

legfinomabb likőrök,
kislíj párlatok, kitiűő
ó-borok, pezsgők, tokaji
asszük legelőnyösebben

ZSATKÓNÁL

Szent Anna- és Batthyányi-u. sarok

MILODIN

arckenőcs
szappan, poudér
használatával
bámulatos eredményt
ér el. Kérdezze kitiűő
hatásáról hölgy-
ismerőset.

Amerikában és Ma-
gyarországon
Törvényesen védve!!

Már
nappali tegelyekben is
kapható.

Kérje és beszerezhető minden gyógyszerár-
drogéria és illatszertárban.

Főelárusító: Jeszenszky Andor
Debrecen, Kossuth ucca 1.

Az elégedetlenség akkor kezdődött, amikor híre járt annak, hogy Amanulla Európában sokat költött európai ruhákra, európai butorokra és olyan technikai és higiéniai berendezésekre, amelyeket, mint „átkos modernségeket”, az ortodoxan muzulmán afganisztáni lakossága mélységesen megvet. Különösen fokozódott az aminóztatás Amanulla ellen a retrográd érzésű körökben, amikor Amanulla hozzá fogott a főváros átépítéséhez.

Tudni kell, hogy Afganisztán fő városa, melyben százezer afgán és ötszáz európai lakik, inkább nagy falu, semmint város, vagy pláne királyi székhely. — Hetekig tart, amíg onnan az ember teveháton eljut a legközelebbi kikötőhöz, vagy vasuti állomáshoz. A várost magas hegységek övezik, melyeknek egy-egy csuca egészen hét-ezer méterig fölér. Az egész helység jellegét hegyvidéki és mezőgazdasági karaktere szabja meg. Egyszerű, primitív keleti városka ez, alacsony házakkal, néhány mecsettrel és hegyes minaretekkel, poros, girbe-görbe utcákkal. Amanulla elhatározta, hogy ebben a városban egy kis mintavárosrészt építtet, európai stílusú, metropolisokba illő kőpalotákkal és kertházacskákkal. Az első ilyen ház, melyet saját családjáról „Aman otthonának” neveztek el, már fel is épült. Elég izlőses, gőzfűtéssel, telefontal és a technika minden eszközével felszerelt épület, mely megállná helyét Berlin, vagy London modern városrészeiben is és semmiféle feltűnést nem keltene. A hithű mohamedánok azonban szent borzadállyal néz-

tek rá...

Hogy Amanulla a képviselők szakállát levágatta, kényszerítette őket, hogy a hagyományos keleti ülés helyett széken ülve tanácskozzanak és hogy európai ruhát viseljenek — ezt még mint a szent uralkodó szeszélyes önkényét megbocsátották volna a királynak. De nem bocsátották meg neki azt, hogy idegeneket hozott a városba, nagyrészt német tudósokat, művészeket, technikusokat s hogy az ő utmutatásuk alapján akarta felnevelni az afgán fiataloságot. Az afgán diákok európai és angol nevelése végleg felbőszítette őket, azt pedig, hogy a királyné maga kezdett példát mutatni az afgán asszonyoknak a hagyományos fátyolviselés mellőzésére, ördögi tettnek érezték. Amanulla az ortodox törzsek között egyik napról a másira elvesztette népszerűségét s a sértett főpapok „szent háborút” indítottak ellene. Amanulla azonban nagyon érelyvesnek látszik s bármilyen groteszknak tűnik is a szereplése, nem lehetetlen, hogy sikerül majd neki a esoda: néhány esztendő alatt európai értelemben vett, civilizált várost teremteni az elmaradt kis Kabul helyén.

Hol mérkőznek a külföldi turán-
levő magyar csapatok.

Budapestről jelentik: A magyar csapatok további turaállomásai: December 29-én, szombaton a Boesky Szalonikiben Herakles ellen; december 30-án, vasárnap a Boesky a Szaloniki Válogatott ellen, Ferencváros Lissabonban a Sport im Klub ellen. Ujpest Florenzben az Us. Florentina ellen, a Hungária Genovában az FC Dominante ellen, Budai 33-as Cremonában az Us. Cremonesse ellen, a Nemzet Pádovában az A. C. Pádova ellen, Somogy Triestben az Aspe ellen; január 1-én, kedden Ujpest Genovában a Genova FC 1893 ellen, Ferencváros Lissabonban még bizonytalan, ki ellen, Hungária Rómában az SS. Lazio ellen, Budai 33-as Bariiban az Us. Bari ellen, a Nemzeti Saar-Brückenben a Saar-Brücken Válogatott ellen, Somogy Livornóban az Us. Livorno ellen, a Boesky Athenben a Panathenikos ellen; január 5-én, szombaton a Boesky Athenben az Apolló ellen; január 6-án Ferencváros Lissabonban bizonytalan még, ki ellen, a Boesky Athenben az Olympiakos ellen; január 7-én, hétfőn a Boesky Athenben a Constantinopoles ellen; január 11-ike és 27-ike közt a Hungária Egyiptomban 6 mérkőzést ismeretlen ellenfelek ellen.

Kevesebb lesz a házadóteher a jövő évben

A házadó terén jelentős könnyítéseket rendelt el a pénzügyminiszter, kinek leirata most érkezett meg.

A pénzügyminiszteri leirat hangsúlyozza, hogy a beérkezett jelentésekből és panaszokból azt kellett tapasztalnia a pénzügyi kormányzatnak, hogy a házhaszonértékek megállapítása a mai napig sem jutott nyugvópontra és hogy egyes helyeken a kivétők közege a haszonértékek megállapításánál túlzott szigorral járta el.

Itt felsoroljuk azokat az újabb rendelkezéseket, amelyek a házadó kivételénél mérsékléseket, jelentős engedményeket jelentenek a polgárság javára.

1. A kötött lakbér mellett kiadott lakások bérléte utáni adóalapot — dacára annak, hogy a lakásügyek rendelkezéséről szóló rendelet értelmében a folyó évi novemberi házbér az alapbér 85 százaléka lenne, nem ez a 85 százaléka képezi, hanem a házadó kivételénél figyelembe veendő az, hogy a folyó évi novemberi lakbér a kötött forgalom alá eső épületekben annyi pengő, mint ahány aranykorona volt az 1917. évi alapbér.

A haszonértékek a városokban általában véve az 1928. évi kivétel során megállapított alap haszonértékek alapján állapítandók meg; ezeket általánosságban emelni szintén nem szabad.

Az 5 szobásnál kisebb lakások, különösen a szorosan vett családi házak alaphaszonértékei lehetőleg nem emelkednek. A nagyobb lakások és villák alaphaszonértékei azonban — ott, ahol azok ninesenek arányban a környéken szokásos házbérekkel, illetőleg ezek 70 százaléka sem érik el, — arányosítandók, úgy, hogy a jövőben a házak haszonértékeit a városokban is lehetőleg változatlanul fenntartani lehessen.

2. A második kedvezmény pedig a következőkben nyilvánul meg: általában a lakásrendelet bérkorlátozó rendelkezéseinek hatálya alá tartozó épületeknél a kötött bérek alapulvétele mellett helyesen megállapított haszonértékeket csak azért, mert az épületben egyes lakások idő közben felszabadulván, drágábban adták bérbe, felemelni nem szabad. Ilyen épületeknél a haszonértékeket általában a kötött bérek mellett kiadott lakások után fizetett bérek alapján kell megállapítani.

3. A harmadik előny a következőkből magyarázható ki: a haszonértékek megállapítása során a lakrészek minősítésénél mindenkor az összes viszonyok figyelembevételével kell eljárni. Így pl. konyhát azért, mert abban esetleg ágy is van, vagy mert télen inkább ebben tartózkodnak, — szobának minősíteni nem szabad.

4. A negyedik kedvező újítás ebben nyer kifejezést: külterületen lévő, 5 szobánál kisebb lakóházak mindenütt a minimális haszonérték után, illetőleg, amennyiben ezek az épületek a község szélétől legalább 2 kilométer távolságban vannak, a minimális haszonértékénél 20 százalékkal kisebb összeg után adóztatandók meg, a községek külterületén a minimális haszonértékekénél magasabb haszonértéket csak az legalább 5 lakószobából álló azoknál az épületeknél szabad megállapítani, amelyek haszonértéke az 1928. évi kivétel során is a minimális haszonértékekénél magasabb összegekben állapították meg és amelyeknél magasabb haszonérték fenntartása indokolt.

5. Igen fontos továbbá az a ren-

delkezés is, amely szerint a kizárólag mezőgazdasággal foglalkozó házbitokosok által lakott házak haszonértékek megbecsülésénél figyelembe veendő az a körülmény, hogy az adóköteles csak az év egy bizonyos részében használja-e az épületet s így a házadó csak a használati idővel arányos rész után vehető ki.

Ennek a rendelkezésnek az értelme az, hogy pl. nálunk annak az östermelőnek, akinek a városban is va háza, a tanyája utáni adó 50 százalékkal mérsékelendő.

Van még egy kedvezmény, ami abban áll, hogy a város szélén lévő munkásházak és putrik, — ott ahol indokolt — még a minimális haszonértékénél is alacsonyabb mérvben adóztatandók meg.

Végül felhatalmazza a pénzügyminiszter a kir. pénzügyigazgatóságot, hogy akár a kivétési, akár a jogorvoslati eljárás során méltányosan, de legfeljebb a minimális haszonértékek erejéig leszállíthassák az olyan háztulajdonosok lakásának már megállapított haszonértékeit, akik keresetképtelenek, csak a meglévő házuk egy részének bérbeadásából származó jövedelemből tartják fenn magukat, — épen uoymérsékelhető a haszonérték annál a háztulajdonosnál is, aki házában egyedül lakik, de keresetképtelen, illetőleg olyan rossz anyagi viszonyok között van, hogy a különben helyesen megállapított haszonérték után járó házadót megfizetni nem tudja. Ezeket a háztulajdonosokat nyilván kell tartani és mielőtt a ház másnak a birtokába megy át, avagy a kivételes méltányos elbírálás feltételei másképp megszűnnek, a haszonértéket a legközelebbi kivétel során megfelelőleg fel kell emelni. Erre a kivételes elbánásra a bérházak tulajdonosa igényt nem támaszthatnak.

Most még csak arra kívánok rámutatni, hogy a házadó kivétési kulcsa az 1929-ik évtől kezdődleg a városokban és így nálunk is 18 százalékról 16 százalékra fog leszállítani. Az erre vonatkozó törvény rövidese neki fog hirdettetni.

Végül arra a kérdésre, hogy az engedmények, az újítások s a kivétési kulcs leszállítása az 1929. évi házadó összegét mennyiben befolyásolják — most még határozottan nem lehet felelni. Annyi azonban előrelátható, hogy a házadó teher a jövő évben az 1928. évivel szemben észrevehetően kisebb lesz, aminek hírére az érdekeltek bizonyára örömmel fogadják.

Egy cseh kereskedő a prágai magyar követségi palotára és egy borkereskedő pincéire végrehajtást kért

Prága, dec. 28. A Prager Tagblatt írja: Wölffel Ferenc leipai kereskedőnek a hágai döntőbíró-ság a magyar állammal szemben egy millió koronát ítél meg kártérítés fejében kisajátításokért. — Wölffel végrehajtási engedélyt is kapott, azonban a követségi palota területenkivülisége folytán ott minden zálogolás tilos, ugyanezen oknál fogva a követségi palotára

sem lehet kényszer árverést elrendelni. Wölffel ezért az egyik prágai borkereskedő cég ellen kért végrehajtást azzal az indoklással, hogy a pincék a magyar állam tulajdonában vannak. A borkereskedő cég ezzel szemben arra hivatkozott, hogy a pincék tulajdonosa nem a magyar állam, hanem egy budafoki bej. magáncég. A végrehajtást ezek után megszüntették.

Coty parfüm helyett - pofon

Jelenet egy budapesti illatszertárban.

Budapestről írják: Hónapok óta változatlanul áll a magyar kereskedők bojkottja a párisi Coty-gyártmányok ellen s hogy ez a bojkott nemcsak a hemu alatt lappangó parázs, hanem valóságos vulkánikus kitörésekre is képes sziklaszilárd elhatározás, azt az alábbi kis tanulságos eset bizonyítja:

Az Andrássy uton levő Papp-féle illatszertárba tegnap benyitott egy kuncsaft, aki parfümök közt kezdett válogatni. A vevő, egy elegánsan öltözött fiatal ember, előbb óvatosan végigszimatolta az elébe k'rakott csiszolt üvegeket, később azonban kijelentette, hogy egyik sem felel meg számára, mert öneki Coty-féle Origan kell.

— Tessék másvalamit választani — ajánlotta a tulajdonos.

— Ne adja a bankot, — emelte fel hangját a fiatal ember, — ugys tudom, hogy magának is van Coty-parfümjé.

— Kikérem magamnak...

— Ilyen hangon pedig ne beszéljen velem, nem tudja kívül áll szemben.

— Dehogy nem, egy Erdélyi Béla-féle alakkal...

Vázlatosan, legalább is így folyt le a diskurzus crescendoja, ami végül is abbar. kulminált, hogy a kuncsaft botot támadt az üzlet tulajdonosára.

Amikor azonban tette került a sor, az illatszerész szintén nem maradt alul a küzdelemben: elkapta a botot és keltörtte. Sőt, Most már ő ment át offenzívába és két jól irányzott pofont mért le kuncsaftjának.

Heves dulakodás. Parfümüvegek pottogtak le a pultokról. Chanel, Worth, Guerlain illatfelhőiben igazoltatta a rendőr a dulakodókat s a Coty-incidensnek a járásbíró-ság előtt lesz folytatása...

— „Szív áldozat!” című új könyve Szalacsy Rácz Imrénék egy pengőért megszerezhető kiadói hivatalunkban és szerkesztőségünkben.

Tejmalac Újévre

másfél kilóstól kezdődő sulyban, legelőnyösebben és legolcsóbban

Horváth Gábornál

Kossuth ucca 13. sz.

jegyezhető elő

szerezhető be.

Telefon: 6-78 szám.

Minden egyházzrészbe

eserkész őrsöt osztanak be a Révész Bálint csapatból.

A Templomegyesület elnöksége a Révész Bálint eserkészcsapatból őrsök beosztása iránt tett intézkedéseket, a megalakult egyházzrészekhez leendő szolgálat végett. — Az egyes őrsökben 8 eserkész lesz. Ünnepek alkalmával, szociális munkában és más téren hasznosítanak tevékenységüket. — A eserkész munkának az egyházzrészekbe való bevonulását a legnagyobb örömmel üdvözölhetjük.

A Péterfia utcai egyházzrészt tanácsosai ma tartják első tényleges ülésüket.

Az egyházzrészek közül a Péterfia utcai az első, amely olyan gyűlésre hívja össze megválasztott tanácsosait, amely ülésen — azt lehet mondani — megindul a tényleges munka. A gyűlést ma, szombaton délután, a presbiteri gyűlés után tartják meg, az Andaházy-Szilágyi intézetben, melynek vezetősége a legnagyobb udvariassággal engedte át az egyik termet.

Ezen az egyházzrész tanácsosai részletesen megbeszélnek a munkaprogramot és megvitatják a költségvetést.

Az öngyilkosjelölt leugrott a negyedik emeletről és egy arrahaladó autóra zuhant.

Páris, december 28. A lapok jelentik, hogy Paul Martin nevű súlyos neuraszténias beteg öngyilkossági szándékából kiugrott a negyedik emeleten levő lakásának ablakából. Az öngyilkos jelölt a csodálatos véletlen folytán éppen egy a ház előtt álló nyitott autó védőponyvájára esett, azt kihalította, önmaga teljesen sértetlen maradt.

Agyonlőttek egy fellázadt kínai tábornokot.

Páris, december 28. Pekingből jelentik: Shien tábornokot a kormány ellen fellázadt negyedki hadsereg parancsnokát, sardán a pekingi hadbíró-sági ítélet alapján agyonlőttek. Szecsuan tartományban a harcok tovább tartanak.

Kolozsváry

modern fodrászata, speciális női hajvágás, ondulálás, hajfestés, manieur, Rózsa ucca 3. szám.

A magántisztviselők szemínáriumi bizottsága

nagyabásu Ady-émlékünnepet készít elő, január hó 6-ára, vasárnapra.

Révész Béla író, Ascher Oszkár előadó-művész, Simon István bariton-énekes, Falk László zeneszerző és mások közreműködésével.

Országos eseményszámba megy az a magyar nyelvű emlékünnep, amit a magántisztviselők szemínáriumi bizottsága Ady Endre halálának tizedik évfordulóján rendez. Ennek az ünnepnek nemcsak társadalmi jelentősége lesz, hiszen a debreceni közönség széles rétegei kapcsolódnak ma már az Ady kultusz egyre növekvő táboraiba, hanem irodalmi esemény is lesz ez az emlékest, mert azon Révész Béla, Ady nagy életirója és lelkiének igaz ismerője, egy egészen új, most készült tanulmányát fogja felolvasni, amely Adyval személyes érintkezésén épül fel a költő halhatatlanságának analiziséről.

Ezenkívül részt vesz az ünnepen Ascher Oszkár, akinek új utakon haladó előadási művészetét nem kell a debreceni közönségnek bemutatni és nemcsak a legszebb Ady-versek kerülnek előadásra, hanem elmondja Révész Bélának, a magyar műpróza egyik legmarkánsabb költő-művelőjének néhány megragadó szépségű, izzó műnyszerű, tehát a közönségnek alkalmas és a leghivatottabb előadóművész tolmácsolásában az Ady-ünnep kapcsán Révész Béla költészetének különös színeit is élvezni.

Különös érdeklődésre tarthat számot a műsor zenei része, mert ennek a nagyabásu Ady-ünnepnek méltó keretében kerülnek bemutatásra Falk László, debreceni zeneszerző ritkasépségű Ady-dalai, amelyeket Simon István kitűnő baritonista énekel és a szíves sajtókezileg kísér zongorán.

A bevezető emlékbeszédet, valamint a gazdag műsor szavalási és előadási részét a legkiválóbb helybeli művészek és előadók vállalták, ezen a nagyabásu irodalmi ünnep alkalma lesz Ady rajongóinak végre a legszebb és

legigazabb „nagy” verseket hallanunk: mint például a *Harci Jézus Mártírt*, *Magyar jakobinus dalt*, *Ijju szivekben élek*, *Köszönet az életért*, *A Pátyolat üzenete*, *Elbocsátó szép üzenet*, *Könyörgő májusi levél*, stb., stb.

Az előadás január 6-án, vasárnap este 8 órakor a Zeneiskola termében

lesz, éppen ezért nagyon ajánlatos a jegyekről lejekorán gondoskodni, hiszen ennek a teremnek kisebb befogadóképessége csak jóformán egy kiválasztott közönségnek elhelyezésére alkalmas. Jegylésvétel a magántisztviselők titkári irodájában: Telefon 13—23. alatt.

Karácsony este a nagykállói elmeógyógyintézetben

Csikorgó hidegben érkezünk meg, Csupa zuzmorás volt minden. Az állomás mögött két kerekű taligák várakoztak. A város három kilométerre van az állomástól. A kocsi gyorsan hajtott, mégis eltelt vagy tíz perc, míg a főtérre értünk. Itt áll vasrúcsos ablakaival, sárgára meszelten, komoran az elmeógyógyintézet.

A kapu alatt nyájas arcú öreg portással találkozunk. Csak igazgatói engedéllyel lehet látogatni. Bejelenetem magam. Az igazgató-irodában szigorú tekintetű, udvarias úri ember fogad. Dr. Langer Árpád az intézet igazgatója. Csak néhány udvarias szót váltok vele, mégis úgy tűnik fel, mintha már régebb ismerném. Az arcát szeretet ragyogja át, mikor a betegeiről beszél. Mintha mindannyian a gyermekei volnának. Megkapom az engedélyt a látogatásra, sőt az este tartandó ünnepélyen is részt vehetek.

A kapus esenget és egy ápoló felvezet bennünket egy szűk, kis lépcsőfeljáraton az emeletre. Az utolsó lépcsőfokon megállunk. Szürkére festett, ütött-kopott ajtó zárja el az utat. Kilyes nincs rajta. Dörömbölünk. Nemsokára kulcscsörgetést hallunk. A zár recseny egyet és a szürke ajtó kinyílik, hogy végre beléphessünk egy hosszú folyosóra: a nappaliba. Körülbelül harminc méter hosszú és öt méter széles parkettes szoba ez. Butorzata hosszú asztalokból és fapadokból áll. Hatalmas rácsos ablakok néznek intet a szűk udvarra. Későbbben megtudom, hogy ez a „nappali” egyuttal ebédlő is. Ezen a folyosón tartózkodik a rövid téli napokon és a hosszú téli estéken harmincöt—negyven férfi-beteg.

Sétálnak, kártyáznak, beszélgetnek, kiabálnak, bírkóznak. Itt a könnyű betegek vannak. Amint belépünk, körénk gyülekeznek. Kíváncsian vesznek szemügyre, van közöttük, aki örül is nekünk, szélesre húzva a száját és vigyorogva figyel. A különitöböl éktelen lármá hallatszik. Ide vannak elküldönlve a dühöngők. Szerencsétlen ember roccsok. Sápadt arcukon nagy nyugtalanság, kimerültség ül.

Tovább haladunk a hálósobák felé. Hőföhér vaságyak és minden szobában egyasztal. Rend, tisztaság minden felé.

A betegek szemé is ragyog. Apró csoportokba verődve beszélgetnek. A nagyteremben ezalatt szelid tekintetű apácák és fehérkabátos ápolónők díszítik a betegek karácsonyfáját. Hatalmas nagy fa ez. Csillogva, ragyogva áll egy pódium közepén. Előtte hosszú asztalokon rengeteg csomag hever. Ezekben vannak az ajándékok. Mindenkivel megkérdezték: mit szeretne karácsonyra? És amennyire az anyagi viszonyok engedték, minden beteg megkapta amit kívánt. Voltak olyanok is, akik az elszakított területeket kérték.

Félöt órakor bevezették a betegeket. Mindenki ott volt, aki csak tudta, hogy mi volt akkor.

Mosolygós szemmel, csodálkozó arccal nézték a karácsonyfát. A szívük mintha feldobogott volna. Egy pillanatra nagy ünnepélyes csend támadt a teremben. Aztán megszólalt a harmónium és felesendült az ének. A kedves nővérek kezdtek el, de a végén mindenki énekel. A kellemes szopránok összevegyültek a siránkozó, rya-

gató, selypítő hangokkal. Furcsa zűr-zavaros össze-visszaságban énekelte háromszáz ember ugyan azt az éneket. Nagy áhitat és hálaadás csendült meg az ajkakon. És a réveteg szemek az ég felé szegeződtek, mintha csak éreznék, hogy egyedül onnét jöhet szabadulás. Az ének lassan véget ért.

Ezután magyar ruhás lányok aktuális verseket szavaltak.

Kis szünet után az igazgatóság nevében üdvözölték a betegeket.

Nemsokára ezután egy magas, barna harmanc év körüli férfi lépett a pódiumra. Körülnézett és nagy hangon beszélni kezdett. Az első mondatnál rájöttem, hogy beteg. Idézett a Bibliából és a maga módján ki is vágott egy karácsonyi prédikációt. Vagy huszonöt percig beszélhetett. Utána egy beteg társa következett.

„Hálás köszönetet mondok az összes betegek nevében azoknak, akik rólunk sem felejtkeztek meg a szeretet ünnepén”.

A hangja egy kicsit halkabb lett. Olyankor beszél így az ember, ha a könnyeivel küzdekszik és a torkában érezni dobogni a szívét.

Megértettem ennek az embernek a meghatottságát. Azt is megértettem, hogy miért kér áldást az Istentől azokra, akik felejtetlenné tették nekik ezt a karácsonyt. Megéreztem, hogy innét, ezalól a csillogó karácsonyfa alól háromszáz ember gondolata repül széjjel, háromszáz kicsi otthonba, háromszáz kicsi karácsonyfa mellé. Ebben a pillanatban átéreztem azt a mérhetetlen keserűséget, ami háromszáz beteg ember szívét átjárta. Nem csoda, ha kétszeres hálát érezen azok iránt, akik ezen a karácsonyi estén is gondoskodtak rólunk.

Dr. Langer Árpádnak, az intézet igazgatójának szól minden elismerés.

Az ajándékok kiosztására került a sor. Majdnem minden beteg megkapta azt, amit kért. Ragyogó szemmel bontogatták ki a csomagokat és rögtön meg is kezdődött a cserélgetés.

A csomagok szétosztása után, kiürült a nagyterem. Mi pedig megke-restük Langer Árpád igazgatót, hogy köszönetet mondjunk nekik és búcsút vegyünk tőlük. *Mike Mária.*

A postafőnök

Írta: Gerő Albert.

Régen történt. A lékeidők sűrű köddel betakart emlékein áthatol emlékezéseim fényugarára és tudatomban — mint a szemlencse ideghártyáján — megörzögti az alábbi történet képét...

Istfay János postafőnök hivatali szobájában ült. Este hat óra már elmúlt és mindig lankadatlan szorgalommal dolgozott. Azon emberek közé tartozott, kiknél a munkakedv nem csupán a kötelességtudás érzetéből fakadt, hanem a munka részére valószagos benső lelki szükséglet volt, mely nélkül életét üresnek és tartalmatlannak érezte. És ha néha egy-egy bizonyult természetű akta került kezébe, a legnagyobb gyönyörűséggel hogoztá ki annak minden homályos részletét. December volt. Kint vadul táncolt a szél. Betört üvegablakok esőrómpölése, a horbélyműhelyek előtt lazán kifüggesztett réztányérokak a falhoz való ütődése, kopasz fák letört ágainak recsegése szolgáltatta a jazz band-ot, melyben a nagydobot egy-egy véletlenül nyitvafejtett kapu becsapódásából származott mennydörgés-szerű dühöngés, helyettesítette. A főnök hirtelen letette a tollat. Nem birt dolgozni. Gondolatai egyetlen beteg

gyermeke — a 12 éves Pistuka — ágyához szálltak. Már három napja tüdőgyulladásban feküdt és az orvos mára jelezte a krízist.

— Istenem, Istenem — fohászkodott — légy irgalmas szegény gyermekünk-höz! Gyógyítsd meg őt! Szemünk fénye, a gyermek s ha meghalna, nem bírnók ki a lesújtó csapást... Bátor-talanul kopogtak az ajtón. A főnök ijedten felriadt. Talán csak nincs baja a fiúnak? Vajjon ki kopog?... — Szabad — mondja tompán és belép egy helybeli, általa előnyösen ismert kereskedő.

— Bocsásson meg főnök úr, hogy ilyen szokatlan időben zavarom — mondta a kereskedő. — Már délelőt akartam tiszteletemet tenni, de hirtelen el kellett utaznom egy közeli községbe. Most érkeztem haza és mivel főnök úr más alkalommal is volt szíves fogadni hivatalos óra után, ezuttal is bátorkodtam zavarni.

— Mivel szolgálhatok, sziveskedjék előadni panaszát. — válaszolt a főnök.

— Mint méltóztatik tudni — folytatá a kereskedő — én egész éven át sok csomagot adok fel a postán. A feladóvevényeket időrendi sorrendben megörzöm. Üzletfeleim mostanában igen gyakran panasolják levélben, hogy a részükre küldött számlában túlmagas postaköltséget számítok fel,

holott én csak a vevényeken feltüntetett összeget számítottam fel. Mivel a panasz igen gyakori volt utánanéztam a dolognak és rájöttem, hogy a kezelő postatisztviselő az I. távolsági fokozatba tartozó helységekbe szóló csomagok után egyenként 30 fillér helyett 60 fillér frankódíjat számított fel. Itt vannak a sorjában összefűzött vevények, ezek bizonyítják állításomat. Én tehát eljöttem főnök úrhoz teljes bizalommal és kérem méltóztatásuk intézkedni, hogy a jogtalanul felszámított többleteket visszakapjam és hasonló esetek a jövőben ne forduljanak elő. Teljes bizalommal teszem le kezébe az ügyet és kijelentem, hogy leendő intézkedésébe teljesen bele nyugszom és magasabb fórum elé az ügyet nem viszem.

— Köszönöm a bizalmat. Teljesen nyugodt lehet. Az ügyet teljesen részrehajlatlanul, igazságosan fogom elintézni. A jogtalanul felszámított többletet kezeihez juttatom — válaszolt a főnök. A kereskedő a főnöknel hagyta a feladóvevényt és távozott.

A kereskedő távozása után a főnök megállapította, hogy a kezelő tisztviselő Döme Gáspár postafőtiszt volt. Tehát Döme így akart magának mellékjövedelmet csinálni. A feleket megtevésztette, becsapta, csalt. Már régebben észrevette, hogy jobb szívatokat szív. Sőt azt is tapasztalta, hogy

Döme szemében olykor-olykor különös, a szeszitalok élvezete által kiváltott fény csillogott. Tehát erre kellett a pénz?! Balga! Hát nem tudta azt, hogy minden bűn előbb-utóbb napfényre jön? El fogja tiporni azt a parazítát, ki hivatala eddig érintetlen persztisztét akarta elhomályosítani...

A főnök kérelhetetlen, szigorú volt ilyen esetekben. A legesekélyebb hibát is erősen megtorolta.

A mostani eset roppantul felkorbácsolta haragját és erősen feltette magában, hogy kíméletlen lesz. Ilyen gondolatokkal eltelt a sietett haza. Aggódva, félelemmedl lépett be lakásába, vajjon szeretett gyermeke állapota jobbra, vagy balra fordult-e? Az előszobában felesége boldogságtól sügárgzó arccal sietett elébe és közölte vele, hogy a gyermek túl van minden veszélyen. Boldogan sóhajtott fel! Lelekéről mázsás kövek szakadtak le. Mindent elfelejtett. Egész valóját csak gyermeke meggyógyulása felett ázalt öröm boldog tudata hatotta át. Azon az izgalom miatt fáradtnak érezte magát és korán lefeküdt... Átmában megjelent előtte egy halvány, bánatos gazsöny, négy gyermekével. A legkisebbet — öt éves lehetett — kézen fogta, eléjlelépelt és szomorúan, szemrehányan kezdett beszélni:

— Látja főnök úr, ez az ön műve,

Négy legény botokkal vert agyon egy biharnagybajomi földművest

A helyszínen nyomoz a debreceni vizsgálóbíró. — Ötven csendőr keresi a gyilkosokat.

Debrecen környéke egymásután termeli ki a borzalmas gyilkosságokat. Alig pár napja, hogy Hajdúhadház határában meggyilkolva találtak egy parasztleányt. — Mint a nyomban megindított vizsgálat kiderítette, szerelemfűtés volt a gyilkosság oka és a tettes azóta a debreceni ügyészség fogházának lakója. Alig ültek el azonban azok a hullámok, amelyeket a hajdúhadházi ügy felkavart,

máris újabb gyilkossági esetet jelentettek be a debreceni központi vizsgálóbírósnak.

Az ügy előzményei a következők:

Pénteken reggel néhány tanyasi ember igyekezett be Biharnagybajom községbe. Amint a falut elértek, megdöbbenő látvány tárult eléjük:

a fehér havon arccal a földnek egy férfi holttest fektet. A hulla körül óriási vértócsa terült el, melyet már elleptek a varjak.

A halott koponyája szinte a felismerhetetlenségig össze volt roncsolva, teste össze-vissza verve, úgy hogy a fiatal parasztleány erőszakos halállal mult ki.

A holttest felfedezői azonnal értesítették a borzalmas esetről a csendőrséget, amely pár pillanat alatt a helyszínen termett. Közben a csendőrőrs telefonon értesítette a debreceni központi vizsgálóbírósnak, amely utasítást adott a nyomozás bevezetésére.

A csendőrök tehát munkához láttak. Az áldozat személyazonosságát hamarosan sikerült megállapítani: *Somogyi Sándor* 25 éves biharnagybajomi földműves legény volt az illető. Ezekután a hatóság a gyilkosság okait próbálta fel-

deríteni és ebben nagy segítség volt az a tény, hogy

a faluban mindenki tudta, hogy Somogyi halálosan szerelmes volt egy falujabeli szép leányba.

Azoknak az előadásából azután, akik ezt a szerelmi ügyet ismerték és folyását figyelemmel kísérték, meglehetősen tisztán bontakozott ki a véres büntény valószínű előzménye:

Az előzmény természetesen, — mint már a falusi gyilkosságok tulnyomó részében szokásos — szerelem volt. A fentebb említett leány kezdetben viszonzta a legény szerelmét, de pár hónap múlva elhidegült tőle s dacára annak, hogy a faluban már közeli házasságukról suttogtak,

más leány udvarlását fogadta.

A családott szerelmes elkeseredett ideálja hiútlenségén s hogy felejtse bánatát, kocsmázni kezdett. Különösen az ünnepek alatt itta le magát részegre. A csendőri nyomozás megállapítása szerint a végzetes éjszakán: esütőtökről péntekre virradó éjjelen Somogyi a Nép körhöz költözött az estét barátai körében. Úgy éjjel után elhagyta a helyiséget és bement a legközelebbi kocsmába. Itt leült egymagában egy asztalhoz és időgálva hallgatta a cigányt.

Pár perc múlva négy legény lépett a kocsmába és a szomszéd asztalnál telepedtek le.

Somogyi odapillantott és elkomorodott tekintete elárulta, hogy vetélytársa is ott van az imént érkezett legények között. De azért tette magát, hogy nem veszi őket észre és némán szüresölte borát. Mikor azonban a szomszéd asztal-

nál ülők gunyos megjegyzést tettek magabavonultságára, ő is visszafelélt és hamarosan éles vita fejlődött ki köztük. A feleselésnek azonban a bekeszerető kocsmáros véget vetett.

A négy legény mulatozásának csak a hajnal vetett véget, mikor is felkerekedtek és egy kicsit dülöngözve elhagyták a kocsmát. Ekkor hirtelen Somogyi is fizetett és megindult a legények után.

Ami ezután történt, azt még egyelőre a titok fátyla takarja. — *Tény az, hogy Somogyi volt az, aki a négy legény után eredt és ebből következtetve valószínűleg ugyancsak ő volt az aki az ország uton vitát provokált. Az eddigi feltevések szerint,*

amikor a falu határába értek, az addig észrevétlenül maradt Somogyi odakiálthatott valamit velélytársának, amire az visszafelélt.

Az amugy is részeg és túlfűtött kedélyállapotban levő legényeknek nem sok kellett, hogy verkedésbe menjen át a vita.

Azt már megállapították, hogy Somogyit botokkal verték agyon.

A hullától kb. 20 méternyire apró vértócsák vannak, amiből arra lehet következtetni, hogy a négy legény itt kezdte el üldözni a szerencsétlen áldozatot, aki minden bizonnyal elkeseredetten védekezett. Így egymást üldözve haladtak 20 méterre. Itt azután a tulerővel szemben végtől megfordult a magában küzdő legény ereje és a súlyos ütések ereje alatt összeesett.

A legények ekkor ébredtek csak tudatára annak, hogy mit cselekedtek s ész nélkül futottak el a büntény színhelyéről.

A csendőrök természetesen azonnal tisztázták, hogy ki volt az a négy legény, akik a kocsmában mulattak. A személyazonosság megállapítása sikerült is s most nagy eréllyel nyomoznak a tette-

sek után. A nyomozás azonban eddig eredményre nem vezetett:

a legények a gyilkosság után nyomtalanul eltűntek, valószínűleg a közeli erdősségben bujtak meg.

Most az egész környék csendőrsége kb. ötvenen nyomoznak utánuk.

A biharnagybajomi csendőrség telefonjelentése után az ügyészség közölte a bünygyet a debreceni központi vizsgálóbírósnak. — Preineszberger Jenő központi vizsgálóbíró dr Horváth Arthur törvénytudós orvossal együtt az értesítés vétele után azonnal kiutazott Biharnagybajomba, ahol az áldozat holttestét felboncolták. Preineszberger Jenő maga is bekapcsolódott a nyomozásba és minden remény meg van arra, hogy a gyilkosokat a legrövidebb időn belül kézrekerítik.

Báró Vécsey Elvira a m. kir. Operaház primabalerinájának táncestéje

Január hó 5-én, szombaton tartja báró Vécsey Elvira m. kir. Operaház primabalerinája táncestélyét az Arany Bika disztremében.

A kiváló táncművésznő ezúttal először fog vendégszerepelni Debrecenben. Kiváló műsora és pazar öltözékei nagy feltűnést fognak kelteni. A nagyszabású táncest műsorában fellépnek még *Malva Foretta*, a berlini táncpalota híres klasszikus táncosnője, aki csodálatos újdonságaival számíthat nagy sikerre. Fellép még *Wolhoff Irén*, a pétervári cári balett v. szőlő táncosnője, aki balettszámain kívül eredeti orosz táncokat is fog bemutatni.

A művészvilágnak ez előkelőségei garantálják azt, hogy a debreceni közönségnek ez estén kiváló műélvezetben lesz része. A jegyek 4, 3, 2 és 1 pengős helyárak mellett újév napjától kezdődőleg az Arany Bika nagyszállóba előcsarnokában előre válthatók.

Földönfutókká lettünk. Éhezünk, szomjuzunk, céltalanul bolyongunk a nagyvárosban. Nincs hova fejünket lehajtatunk. Elecsapatta az uramat, Döme főtisztet, bezáratta és a börtön penesze sorvasztja szerencsétlen sorsunk miatt érzett lelkiismeretfurdalása által gyötört testét, lelkét. Nincs-e önnek szíve?! Nincs-e önnek gyermeke? Nem tudja-e mit érez egy anya, ki gyermekeit éhezve, fázza, hajléktalanul látja kidobva a nyomor sötét, végtelen területére? Szabad az Isten mindnyájunkkal! Még ön sem tudja, hogy a sors milyen meglepetéseket tartogat számára.

Nyugtalanul hánykolódott álmában. Nyögött, nyögött. Felesége ijedten költötte fel:

— Mi bajod? Beteg vagy? Egészen megijesztettél! Nyögteél, kiabáltál, hadonásztál. Mi van veled? Térj magadhoz!

A főnök kábultan nézett körül. Még mindig az álom gyötörő hatása alatt állott. Agyában lassan kezdett derengeni az álom és ébrenlét közti különbség tudata. Végigsimított homlokán, nagyot sóhajtott és lassan felelt:

— Semmi, semmi! Olyan lehetetlenül bolondot álmodtam. És talán álombeli látomásaim reflexhatásaként jelentkeztek e tünetek.

Ismét lefeküdt, de aludni már nem bírt. Kényserképzetel gyötörték

Hába akarta azokat elhessegetni. Agyába fészkeltek magukat, szétterpeszkedtek és tovább folytatták romboló munkájukat.

... Reggelre fáradtan kelt fel. Felöltözött és hivatalba ment. Megkezdte hivatali tevékenységét. És mintha a munka feldült idegzele egyesület helyreállította volna, önuralma teljesen visszatért. Behozatta az előző háromhavi csomagfelvételi laplót és azokból megállapította, hogy Döme főtiszt csakugyan hamis adatokat írt a naplóba. A vévényeken feltüntetett 60 fillér helyett a naplóban mindenütt csak 30 fillért írt be. Tehát minden egyes csomagnál 30 fillért letett magának. Ki tudja hány füllel szemben követte el ezen apróbb csalásokat? Behívatta a főtisztet.

— Kérem főtiszt úr, ismerje-e ezen vévényeket — kérdezte a megjelenő főtisztet és felmutatta előtte a kereskedő által betérjesztett vévényeket? Döme a vévényekre nézett. Mindjárt tudta miről van szó. Halottápuolt let és megtörtén felelt:

— Igen ismerem... és írtam azokat, én vettem fel a csomagokat.

— Még szép, hogy beismeri, hogy le nem tagadja — folytatta epés gúnnyal a főnök. — Tisztában van-e azzal, hogy mit tett? Tudja-e, hogy ezért állásvesztés és börtön jár? Persze persze, egy kis jó bor és fimo-

mabb szivarokra való költséget így mindennap könnyen elő lehetett teremteni. Hát szegény családjára nem gondolt — folytatá emelt hangon, indulatosan. — Nem sajnálta szegény feleségét? Azt a szegény asszonyt, aki maga mellett mártíréletet él? Ki egész nap stoppol, varr, mos, takarít, főz és egész életét a gyermekneveléssel járó küzdelmes munkának szenteli? Megérdemli a legsúlyosabb büntetést, amit ezen esetből kifolyólag önre ki lehet szabni.

— Irgalom, kegyelem, főnök úr — nyöszörgött összekulcsolt kézzel a szerencsétlen. Alakja teljesen összeesett és megtörtéfnű szeméit könnyöregően emelte a főnökre.

A főnök szigorúan tekintett végig az előtte álló teljesen megtört, töredelmes megbánást mutatott Dömén. Úgy látszott, mintha egy pillanatig kökéni arcán lágyabb érzések árnyéka suhanna át. Aztán arca ismét merev kifejezést öltött, egész közel lépett hozzá és szólt:

— Idefigyeljen főtiszt úr! Felmentem a szolgálat alól. Osztályát azonnal át fogja adni az általam kijelölt tisztviselőnek... Na, ne sápadjon el: még nem fejeztem be... Aztán elmegy a tiszt főorvos úrhoz. Betegét jelen és a tiszt főorvos úr által kiállított bizonyítvány alapján felettes hatóságától nyugdíjaztatását kéri. Megértette?

A szegény ember alig akart hinni füleinek. Révetegen nézett körül. Tudatára ébredt a főnök nagylelkűségének. Helységbejítő, reménytelennek látszó helyzetétől a főnök emberies érzésről tanuskodó szavai nyomán támadt remény ragyogó sugarai teljesen eloszlatták. A rövid idő alatt lelkében végighullámozott különféle érzések ereje egész lényét megrázta. Tehát nem kerül börtönbe. Családjára nem lesz földönfutó és ő 34 évi szolgálata után esedékes nyugdíját megkapja. Csukló zokogás fogta el. Könnyei megeredtek, sírva, zokogva hálatködött:

— Főnök úr! Áldja meg a mindenható Isten!... Nem érdemeltem meg jószágát... Alávaló gazember voltam, hogy megfeledeztem magamról. Alázatosan köszönöm családom iránt gyakorolt kegyelmét. Adjon az Isten erőt, egészséget, boldogságot főnök úrnak és kedves családjának egész életükön át!

A főnök ellágyult. Kemény szívet jötettéből fakadt meleg érzések hullámai árasztották el. Mintegy bucsuzásul kezét nyújtá Dömének és szólt:

— Isten áldja meg! Ne felejtse el soha, hogy az élet útjai közül a jövőben, a becsület köveiből kirakottat válassza!

A rákot is lehet gyógyítani

Centralizálni fogják a rádium-mennyiségeket.

A rákkutatás és rákgyógyítás terén vezetés szerepet játszó „Deutsches Zentral Komitee zur Erforschung der Krebskrankheiten“ ülésén oly adatok és tények kerültek a nyilvánosság elé, melyek a gyógyíthatatlannak tartott főmegbetegedés elleni küzdelemnek új és meglepő oldalát mutatják meg. A probléma legkiválóbb szakértői professzor dr. Hans Meyer, professzor dr. Wiener, Geheimrat dr. Blumenthal, számoltak be tapasztalataikról és leplezetlenül hangoztatták, hogy a rákos megbetegedésekben elpusztuló legnagyobb része a szervezetenél, az e téren uralkodó anarchia áldozata.

Évente rengeteg embert lehetne az életnek megmenteni, ha megszűnnének az eredményes gyógyítást hátráltató akadályok. A nagyközönség, sőt még az orvosok egy része is abból a téves hitből indul ki, hogy hiába minden igyekezet, hiába minden mentő kísérlet, a rák ellen meddő a harc, hiszen még ma sem tudja a tudomány, hogy mi tulajdonképpen a súlyos kórnak az előidézője, a rák baktériumai még mindig ismeretlenek.

Ez igaz. De a rákkutatás nem áll meg a teoretikus keresés útján, hanem megtalálta a gyakorlati segítség lehetőségét, a rádiumot és a Röntgent.

Ha ezt a két csodálatos erejű tényezőt kellőképpen s célszerűen felhasználják, mint már említettük, évente tízezer ember életét lehetne megmenteni, csak Németországban. A gyakorlat bizonyítja, hogy a rákgyógyítás három lehetőségének teljes kihasználása csodálatos eredményeket produkál. Nemrég még menthetetlennek hit beteg segíthet és segít a műtét, a Röntgen és a rádium együttes hatása.

Meyer tanár elsősorban arra mutatott rá, hogy az orvosnövendékek nem részesülnek kellő alaposságú röntgenológiai kiképzésben. A kórházak nincsenek kellően felszerelve s elég sok olyan esetben bebizonyosodott, hogy nagy német kórházak vezetősége nem tudta hova küldje betegét, szakszerű kezelést végezt. Pedig, hogy mit jelent a Röntgen-kezelés kellő időben és mértékben való felhasználása, azt a stockholmi példa bizonyítja. Svédországban felállítottak egy központi rádiumterápiás intézetet és a központossított munka eredményeképp már a legutóbb megtartott nemzetközi patológiai kongresszuson százyolevan rákbetegségről kigyógyított beteget mutathattak meg kollégáiknak a stockholmi orvosok. Mindezeket a Röntgen segítségével adták vissza az életnek.

Még fontosabb tényező azonban a rádium. Nagyon sok esetben hiábavalóan, eredménytelenek bizonyult a rádiumkezelés. A legújabb kutatá-

sok kiderítették, hogy ennek majdnem mindig a felhasznált rádium kis mennyisége volt az oka. Igen sok rákos daganatot csak erős rádiumbesugárzás vagyis csak aránylag nagy tömegű elem felhasználása fejleszthet vissza, vagy tüntethet el. Ilyen mennyiség nem áll az egyes intézeteknek, az egyes kórházaknak rendelkezésére. Teljesen helytelen a rádiumkincs szétaprózása. Minden országban meg kell

teremteni a központi rádiumintézetet, ahová az országban található rádium legnagyobb részét össze kellene s öszsze lehetne gyűjteni.

Ehhez a központi intézethez utasíthatnák betegeiket, olyan esetekben, amelyeknél csak a legerősebb besugárzások hozhatnak kedvező eredményt. Dr. Werner, a heidelbergi Krebsintézet vezetője csodálatos hatást, nagy-szerű eredményt vár ettől a centralizációtól. A nagy tömeg rádium gyógyulást hozhat, viszont az általában most használt egészen apró mennyiség rádium besugárzásai ezer és ezer esetben bizonyulnak hatástalannak.

Sült galambbal, illatos gyökerekkel és likörrel vendégelte meg halott édesanyját egy londoni urilány, aki pogány rítus szerint áldozott halottai emlékének

London, dec. 28. Az asszír királyok és a vörös indiánok halotti rítusait feléve érdekes leplezéssel szolgált a napokban egy londoni bírósági tárgyalás, amelynek középpontjában Miss Gertrud Hoskyns-Abrahall, egy jó megjelenésű londoni urilány állott.

Miss Hoskyns-Abrahall eredetileg mint panaszos került a bíróság elé és pedig azért, mert a paingtoni járásbíró megtiltotta, hogy édesanyja sírboltját meglátogathassa, mert a sírboltban olyan dolgokat vitt véghez, amik a mai kor halottkegyeleti szemlével sértő ellentétben állnak.

A fiatal urilány, akinek nem régen halt meg az édesanyja, szokatlan érdeklődést mutatott a pogány halotti rítusok iránt s többször hangoztatta, hogy osztja az asszíroknak és a vörös indiánoknak a tulvilági életben vetett hitét és helyesli azt az eljárásukat, hogy halottaikat élelmiszerekkel látják el, hogy ha feltámadnak, ne lássanak hiányt semmiben.

A magába zárkózott, különös lelkületű leány édesanyja halála után még félrevonultabb életet élt, mint azelőtt és minden gondolatát halott édesanyja emlékének szentelte. A temetés után feltűnt a paingtoni temető őrné, hogy a fiatal leány csomagokkal

megterhelten nagyon gyakran Kerei fel édesanyja sírboltját és mindig üres kézzel távozik onnan.

Az őt jelentést tett a megisméltető rejtélyes látogatásról, mire a hatóságok vizsgálatot rendeltek el. Amikor a meglepetésszerűleg kiszállított bizottság megjelent a sírboltban, különös látvány tárult szemük elé. A sírboltban ugyanis egész kis élelmiszer rakár volt fölhalmozva. A koporsó körül különböző élelmiszerek, italok, tőm jénfűstölök, illatos gyökerek és egy köteg bankjegy állott, míg a koporsón egy táblán sült galamb és egy üveg bor volt elhelyezve.

A kérdezősködésekre Miss Hoskyns-Abrahall azt válaszolta, hogy édesanyjának éppen születésnapja van és mert hisz a tulvilági életben, az volt a vágya, hogy halott édesanyja méltóképpen ünnepelje meg ezt a napot.

Mikor a bíróság szemrehányást tett a leánynak, hogy Angliában, a legcivilizáltabb országban ilyen őskorba való halotti rítusokat tartott, a leány kijelentette, hogy tettét nem bánta meg és a bíróság előtt is helytelenítette, hogy az emberek nem követik a példáját, csak a saját gyomrukkal törődnek s legkedvesebb halottaikat is éhezni hagyják.

Exhumálni akarják Rudolf királyfi holtestét

Maly József, volt képviselő szerint Orth János gyilkolta meg Rudolf trónörökösét.

Bécsből jelentik: A mayerlingi tragédia az utóbbi időben napvilágra bukkant adatok és leírások ellenére még mindig igen homályos. — Most a mayerlingi katolikus kör elnöke, a 71 éves Maly József, volt képviselő, aki 39 évig őrzött egy nagy titkot, megszólal és hajlandó előadását eskü alatt is megerősíteni. Maly József előadása a következőképpen hangzik:

A mayerlingi tragédiát követő nap reggelén öcsém a Hofburg előtt találkozott Rudolf trónörökös volt দেvelőjével, Mayer tanárral, aki a legnagyobb felindultság hangján ezt kérdezte öcsémétől:

— Hallottad már a nagy szerencsétlenséget? János főherceg heves vita után agyonlőtte a trónörökös! János főherceg szemrehányást tett Rudolf trónörökösnek Vetsera Mária bárónővel való viszonya miatt; ebből szóváltás keletkezett közöttük. Rudolf azt felelte, hogy János viszont egy színésznővel folytat viszonyt, majd a következő erőyes

szavakkal utasította rendre:

— Te taknyos, ne avatkozz az én dolgaimba!

A főherceg dühbe gurult, felkapta az asztalon fekvő üveget és úgy fejbévágta Rudolfot, hogy az elterült a padlón. Azután föbelötte.

Mayer tanár becsületszavát vette öcsémnek; hogy erről a dologról senkinek sem szól. Odahaza azonban elmondotta az esetet, de azután ő és szüleim is elhaltak, anélkül, hogy a titkot idegennek elárulták volna. En is hallgattam eddig, de most, hogy már 70 éves elmúltam, kötelességem nek tartom a közvéleményt felvilágosítani a tények hiteles ismertetésével.

Őt nappal a tragédia után a hivatalos lapban megjelent János főherceg lemondása rangjáról, kitüntetéseiről és katonai rendfokozatáról. A lemondás a közvélemény előtt nagy feltűnést keltett, annál inkább, mert János főherceg másnap már elhagyta Ausztriát és a nyilvánosság előtt mint Orth János szerepelt.

A tragédia után néhány esztendővel Grinzingben találkoztam a trónörökös kedvenc kocsisával, Bratfisch-sal, akinek elmondottam, hogy én így ismerem a mayerlingi tragédia lefolyását. Bratfisch borzasztóan megijedt és rimázkodott, hogy senkinek se tegyek említést erről.

Eddig Maly József előadása, mely nemesak ellenkezik az ddigi verziókkal, de ellentétben áll a tragédia többi részleteivel is. Így például felmerül a kérdés, hogy ha Maly előadása valóban fedi a valóságot, ki gyilkolta meg Vetsera Máriát, akit szintén halva találtak? Másrészt János főherceg lemondását eddig Stubei Mili színésznővel való viszonyával magyarázták. A lemondás után János főherceg Orth János néven valóban feleségül vette Stubei Mili, aki elkísérte végzetes hajójúrára, a honnan nem tért vissza. Mindamellett az egyik bécsi lap Maly előadásával kapcsolatban azt követeli, miszerint exhumálják a trónörökös bebalzsamozott holtestét és így kétséget kizárólag állapítsák meg, — hogy valóban gyilkosság áldozata lett-e Rudolf trónörökös?

Vetített képes előadással kezdik meg az u'élet a debreceni eszperantisták

Előadás Hollandiáról s a hollandiai gyarmatokról.

Ujév első napján, délután 5 órai kezdettel, az Ipariskola tornatermében, a Magyar Országos Eszperantó Egyesület debreceni csoportja nyilvános előadást rendez, melyen az egyesület kitünő vendége: Adalbert Smith, hágai író Hollandiáról és a hollandiai gyarmatokról színes, vetített képekkel tart előadást.

Értesülésünk szerint A. Smith író jelenleg európai köruton van s ennek folyamán látogat el hazánkba, ahol más városokban is tart előadást. Előadás-sorozatát A. Smith Stuttgartban kezdte meg, ahonnan Münchenbe, majd Budapestre, Szegedre, Békéscsabára, Debrecenbe, látogat el. Utitáskájában igen érdekes dolgokat hord Adalbert Smith, aki jeles eszperantista író és ismert előadó. Eddig több, mint 120 európai városban tartott előadásaival tett szolgálatot nemesak az eszperantónak, — amelynek lelkes híve, — hanem hazájának is, amelynek szépségeit vetített képekkel ismerteti. Így válik az eszperantó különösen a kis népek fiainak kezében alkalmas propaganda eszközzé, amelyre szegény hazánkban igen-igen nagy szüksége volna. Az előadás műsorát egyik közelebbi számunkban még ismertetni fogjuk, ezuttal csak azt említjük meg, hogy az eszperantó nyelvű előadást nemesak az eszperantisták élvezhetik, mert a fordításról gondoskodás történik.

Az érdekes előadás, melyen egyébként belépti-díj nincs, bizonyára nagy és szép közönséget fog vonzani az Iparostanonciskola tágas tornatermébe. (Bejárat Burgundia utca felől.)

Ujvári

ajándéktárgyak legjobban

Kurián Gyula

órás m. és ékszerésznél

szereshetők be.

Debrecen, Fercacz József ut 42.

Nagy választékban legjobban szabályozott órák és ékszerek, ócskártyák

Tea rumok,

likőrök, konyak, bor legolcsóbban, legjobb minőségben a

Szilágysági szeszeskereskedésben

Csapó-u. 7. szerezhetők be

Professzor- gunynevek

Hogy a diák nem a saját becsületes nevén szokta emlegetni naponta tanárait, az már több száz éves ősi szokás a Kollégiumban. De rögtön meg kell jegyezni, hogy az a gunynév, amely azután szájról szájra jár évtizedeken keresztül, mint inkább a dévaj humor szülötte szokott lenni; azonban kivétel nélkül mindig valóban találó. A legtöbb esetben maga a tanár is tud róla, ha haragszik is talán kissé érte, azután beletörődik, mert nem mossa le róla soha semmi.

A pátriárka-képű, hófehér bajszu, de piros-arcu Thót Ferenc bölcsészeti-professzort félszázadig Dóró-nak hívták, mert mint valódi szoboszlai lovas hajdu-ivadéknak, Dóró-lány volt az édesanyja, ez a család pedig egész had volt Szoboszlón.

Másik Tóth Mihály nevű teológiai professzornak mindig Prihály volt a neve, mert a kurta-nyaku nyiri származású kis öreg ember mindig orr-hangon mondta ki a saját nevét, mintha náthásan prüszszentését akarta volna visszafejtani.

A harmadik, Tóth Sámuel szintén teológiai professzor és egyházkerületi főjegyző, igen szigorú tekintetű férfi volt, de rövidlátó lévén, a fél-szemét mindig lehunyorította, ezért Pista volt a neve mindíg.

A jogászok az athléta-termetű Buzás Pál tekintetes urat Csepi néven emlegették, ami pedig valódi prédikátuma volt néki, mert mint régi dunántúli család ivadéka, a királytól külön kegyképen kapta ezt az előnevet, mivel családjának Csepen, Komárom megyében ősi birtoka volt.

Nevezetes kis alacsony ember volt a tudós Kovács János, a régi muzeum őre, akit feltűnő nagyorra miatt classikusan Násó néven illettek; fiatal korában mint a beteg Tisza Domokos kísérője, Egyiptomban járt, ami abban az időben rendkívüli dolog volt.

Másik kis alacsony ember volt Márk Pál uram, aki mindig csizmás magyar ruhában járt és az egyik szemére kancsalított, mégis classzikus névhez jutott, mert neve után Marcus Piso néven emlegették a latin nyelvtan csendes, de szigorú öreg professzorát.

A régi generációból való volt Tüdős János, a szigorú tekintetű, érces hangú, volt 48-as honvéd hősi szereplése után nyerte a vén Baka nevet, amire valóban rá is szolgált, mert még 40 esztendő múltán is úgy járt-kelt, mint egykor honvéd-baka korában.

Másik 48-as honvédből lett tornatanár Örvényi Vilmos, családi nevén báró Oeppingen, aki mint német származású katona-tiszt a gyárosította meg a nevét, de sokáig idegen kiejtéssel beszélt, magyarul vén Muszka volt a neve, különös alakú kecske-szakállja miatt.

Szintén idegen ajku ember volt a kis Krisztiani Alajos rajztanár is, aki sajátos szakállas arcával valóban rászolgált a kis Krisztus elnevezésre, amellyel illették.

Viszont szinte önként ragadt Pércsi Kálmánra, a tudós történet-buvárra a Maczkó elnevezés, hiszen a híres Lugossy József rokonának sötétbarna szőrös arcátán kívül, az elhízott természetével, továbbá a nehézkes járása, meg gyakori dünyögése, ráterelte

a diákság fantáziáját az ingyen kínálkozó hasonlatra.

Az öreg professzorok közül dr. Török József tudós orvosnak, a könnyen szerzett mulasztási megbizonyítványok gyártójának csak dr. Tök volt a közismert neve, mert sokszor leírt nevét hirtelen vonásokkal így írta.

Viszont a czipszer származású Oeterlamm Ernőnek, a német nyelv németajku tanárának, kis Német volt a természetes elnevezése.

Már a történelem szépszavú lelkes előadó professzorát, Hosszumezei Nagy Eleket, a deli magyar férfiát csak Leksi néven hívták,

keresztneve becéző rövidítésével.

Hasonlóképen így volt Vályi Nagy Pálnak, a göndör-fürtös, len gyel-nadrágos, vidámlelkű fizika tanárának Pali a neve, aki mint ördögös Hatvani István professzor későkori utódja, rajongásig szeretett tanára volt a diákságnak.

Végül Szotyori Nagy Károly, a híres zeneszerzőt és orgonistát — mint ének-tanárt, csak Szotyori néven emlegették, mert különös székelyföldi prédikátuma komikusan esengett a debreceni fülekbe.

Mindeniköjük becsülésben és szeretetben viselte a ráragadt nevet.

X. X.

Jön a kopasz, de okos nők divatja

A Tudomány, amely pár évszázaddal ezelőtt még ugyancsak csenevész fácska volt, hovatovább hatalmas tölggyé nőveli ki magát s csaknem naponként újabb ágakat hajt. Ennek azután természetes következménye, hogy egyre ritkább az egyetemes tudós és egyre több azoknak a száma, akik kizárólag egy-egy elvont tudomány-ágnak szentelik egész életüket.

Ezeket előre bocsátva talán nem fog hihetlenségnek tűnni, hogy például dr. R. King Brown, angol tudós minden képességét a kopaszodás okának kiderítésére áldozza. A kitűnő tudós a napokban felolvasást tartott Londonban és érdekes fejtegetéseinek folyamán arra a következtetésre jutott, hogy ma a nők sokkal jobban ki vannak téve a kopaszodás veszedelemének, mint a férfiak és kopaszodásuk oka kizárólag: a szűk kalap.

— Régen, a nagy női frizurák idejében — mondotta dr. Brown, — a női kalapok is nagyobbak voltak, míg ma a nők valóságos versengenek egymással abban, hogy melyikük tudja csenevész kis bubi, vagy eton frizuráját szűkebb kalap-abroncsok közé szorítani. Ez az oka annak, hogy ma sokkal több női hajszalet lehet találni a toailette-szekrények rejtett fiókjában, mint a nők fején. Ha a szűk női kalapoknak ez az ostoba divatja tovább is így tart, idővel a női fejbőr ugyanabba az állapotba fog kerülni, mint a férfiaké. Még szerencsések lesznek azok a nők, akiknek fejbubuján csak egy kis holdvilág éktelenkedik, de azok sem ritkák, akiknek fejbőre billiárdgolyónak is becsületére válható simasággal fog ragyogni a napon.

— Azonban — zárja fejtegetéseit az angol tudós — ennek az állapotnak meg lesz az az előnye, hogy amilyen mértékben halad előre a nők kopaszodása, olyan mértékben fog emelkedni az intelligenciájuk is.

Hát bizony ennek fele sem tréfa s az angol tudós megállapításai mindenestre elég érdekesek ahhoz, hogy egy kissé elgondolkodtassák a — férfiakat. Mert végeredményben mégis csak a férfiak esztétikai érzéke kerül itt veszedelembé. Mert az nem valószínű, hogy a férfi esztétikai érzékét az eszes nő kárpótolni fogja az elvesztett kíváncsóságot.

Különbben ki tudja? A rohanó idő az izlést is magával sodorja s magának megfelelő módon át is alakítja. Így aztán könnyen meglehet, hogy a költők, akik nemrégben még a Loreley-féle hajakra vesztegették a legszebb rimeiket, a jövőben majd a kopasz női fejekre fognak dicsőítő madrigalokat faragni.

Amerikában újabb másfélmillió ember betegedett meg influenzában.

Washington, december 28. Hivatalosan jelentik: A december 22-vel zárult héten 58 városban 710 haláleset történt influenza következtében — míg az ezt megelőző héten a halálesetek száma 22 városban 775 volt. A múlt héten történt új influenza megbetegedéseket másfél millióra becsülik. A tüdőgyulladásra visszavezethető halálesetek száma szintén erősen növekedett. A harrisburgi (Pennsylvania) egészségügyi hivatal kijelentette, hogy az influenza-megbetegedések főleg a pennsylvaniai vasutvonal mentén fekvő helységeken rosszindulatú járvány jellegét öltötték.

— Fizessen Ön elő a Debreceni Hétfői Ujságra.

Visszaadom a szivedet...

Mi zord utamba tévedett:
Visszaadom a szivedet,
Visszaadom a szivedet!

Táncos szédületek éjjelén,
Vig tombolán tegnap nyertem én:
A szivedet tegnap nyertem én;

Csillogó, tréfás nippnek néztem,
De most látom: nem az volt még sem!
Jaj, most látom: nem az volt még sem!...

Csókok először ma kívánom —
S már otthagynom szűz család, lányom!
Óh, fordítsd el az arcod, lányom!

Most gyűjt fel nem volt ölelésed
S elküldelek: az Isten véled!
Menj, kis huzom! Az Isten véled!

Nélküled telt óráim most fájnak,
S az éjszakában kelt meddő vágyak....
Agyó, álmok! Agyó, égő vágyak!....

Érzem, most tudtam volna boldog lenni,
De int a Sorsom — és tovább kell menni:
Még alig láttalak — s tovább kell menni!

Csókot sem viszek; utam könnyebb;
Csak szememben egy fáradt könnyet,
Fáradt szemembe száradt könnyet....

Mi zord utamba tévedett:
Visszaadom a szivedet,
Visszaadom a szivedet!

Ifj. Jámber Lajos.

Rádiósok

keressék fel minden Rádió-
ügyben Dalmann labora-
tóriumát, Bádógos ucca 3.

LEGHASZNOSABB
ujévi ajándékok
LEGOLCSOBAN

Bosznay J. és Társa

KOSSUTH-UTCA 5. SZ.

divatüzletében szereshetők be, hol az ideai

66-k ujévi vásár

keretében kiváló minőségű
szövet, bársony, divatflanel, sely-
mek, harisnyák, stb.

feltűnő olcsó árban kerülnek eladásra!

Arainkat itt felsorolni lehetetlen.
Kérjük azok olcsóságáról szemé-
lyesen meggyőződni!

Külön nagy maradékvásár!

SZINHÁZ ÉS MOZI

MUSOR:

Szombat délután fél 4-kor: Szibéria, levente-előadás.

Szombat este B) bérlet: Eltörött a hegedűm.

Vasárnap délután fél 4-kor: Asszonyok bolondja.

Vasárnap este, bérletszünet: Eltörött a hegedűm.

Hétfőn délután 3 órakor: Csillagszemű királyleány. Gyermekeledés.

— Este 7 órakor, C) bérlet: Eltörött a hegedűm. — Ejjel 11 órakor: Nagy monstre kabaré-est.

Kedd délután fél 4-kor mérsékelt árakkal: Régi nyár. — Este fél 8-kor bérletszünet: Eltörött a hegedűm.

Timár Ila megmentette a tegnapi esti előadást

Kovács Terus megbetegedett, Timár Ila ugrott be.

Tegnap este az Eltörött a hegedűm-ben Kovács Terus szerepét, aki hirtelen beteg lett, Timár Ila vette át. Egszeri próba után az együttesben szenczősán állotta meg a helyét. Kristály tiszta hangja pompásan érvényesült a Zerkovitz melódiákban. Játéka bensőséges és kifejező volt, táncsima, elegáns. A közönség a felvonás közökben számtalanszor hívta lámpák elé és lelkesen ünnepelte.

Különös érdekességet kölcsönöz a beugrásnak az, hogy Timár Ila csak négy órákor tudta meg, hogy este az „Eltörött a hegedűm“ főszerepét játssza. Kardoss igazgató négy órákor telefonált Timár Ila lakására, hogy Kovács Terus súlyosan megbetegedett és az orvos rendelkezése hat napig nem léphet színpadra. Nagyon kérte, vegye át Kovács Terus szerepét, mert rá vár a feladat, hogy az esti előadást megmentse. Timár Ila azonnal autóba ült és a színházhoz hajtott, ahova félöt-kor ért. Megkezdtek a próbát, amely hét óráig tartott. *Egyetlen zongora próba után Timár Ila annyira tudta már a szerepet, hogy a félnoce órai előadást, minden késés nélkül meg lehetett kezdeni.* Remete Géza az előadás kezdete előtt bejelentette, hogy Kovács Terus szerepét Timár Ila fogja játszani. A beugrás a legteljesebb siker jegyében foltt le.

Hogy mennivre sikerült, legjobban ez a két megjegyzés mutatja:

Szigeti Jenő: Én nem vállalkoztam volna rá.

Sándor titkár: Ha más valaki mondotta volna, azt mondtam volna, hogy hazud'k! Hihetetlen volt!...

A SZINHÁZI IRODA HIREI:

Ma, szombaton este B) bérletben a nagyszerű operettszínház:

Eltörött a hegedűm

kerül színre, a bemutató összes kiváló szereplőivel.

Hétfőn este C) bérletben, kivételesen 7 órai kezdettel: Eltörött a hegedűm.

Kedden, 1929 január 1-én, fél 8 órakor: Eltörött a hegedűm, bérletszünetben.

Ma, szombaton, december 29-én délután fél 4 órakor: Szibéria. Olesó jegyek a testnevelési parancsnok-ságnál válthatók.

Holnap, vasárnap délután fél 4-kor mérsékelt árakkal: Asszonyok bolondja. Nagy operett. Antók Ferenc, Timár Ila, Ferenczy Marian, Halasiné, Sugár, Tamás Benő felléptével.

Hétfőn három előadás! Délután 3 órakor gyermekeledés: Csillagszemű királyleány. — Este, kivételesen 7 órakor, C) bérletben: Eltörött a hegedűm. — Ejjel 11 órai kezdettel: Nagy monstre kabaré. Misoga Laci és Barna Mancsi, a nagyváradi Szigligeti színház v. szubrettjének duettjei, tánci és frappáns jelenetei, továbbá Timár Ila, Ferenczy Marian, Tihanyi Jutka dalai. Antók Ferenc, Unger István sláger nótái. Egyfelvonásosok: **Katica-bogár**, melyben Tamás és Szigeti Jenő, két öreg zsidó szerepében kacagtatják meg a publikumot, továbbá: A sántán maszkja, Szentgyörgyi Mária és Thuróczy felléptével és még igen sok szám és kedves meglepetés.

A szilveszteri kabaré jegyeit már sorba állva kapkodják.

Szentivánéji álom. Shakespeare, az újév első bemutatója.

Ferenczy Marian játsza Puck tündér híres szerepét a Szentivánéji álom című darabban.

Szentivánéji álom. — Mendelssohn kísérelő-zenejével, legközelebb felújításra kerül.

Olesó előadás a leventék és hozzátartozók részére, a Csokonai színházban.

A Csokonai színház igazgatója, Kardoss Géza december 29-én, szombaton délután 3 órai kezdettel, a leventék és hozzátartozók részére, — igen kedvezményes helyárakkal — előadást rendez, amelynek keretén belül a „Szibéria“ című színmű kerül bemutatásra.

A helyárak: támlásszék a földszinten bárhol, továbbá földszinti és I. emeleti páholy ülőhelye székenként 1 pengő, II. emeleti páholyülés és erkélyülés 50 fillér, karzati ülőhely 20 fillér, karzati állóhely 10 fillér. Jegyeket kizárólag a testnevelési vezetőségen (Városház, földszint) Némethy, vezető főoktatónál lehet váltani.

MOZGOSZINHÁZ MÜSORA:

METEORBAN vasárnap: „Hajrá Tom! Vadnyugati történet 7 felvonásban. Tom Mix főszereplésével és „Az autó királynő“, vígjáték 7 felvonásban Madge Belamval. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.

Karácsonyi ajándék

Felkérettünk a következő sorok közlésére:

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

Kérem, hogy becses lapjában ennek a cikknek helyet adni méltóztassék.

A „Debreczeni Független Ujság“ karácsonyi ajándéknak szánt cikkére válaszolva, mi „abnormisok“ kijelentjük, hogy nem voltunk érdekesek arra, hogy az ismeretlenség homályából ilyen hangon a nagyközönség elé cibáljon minket. Mi számalomraméltóak nem vagyunk. A mai általános, minden színháznál divó helyzet az oka annak, hogy nem kapjuk meg a minket megillető gage-t. A cikkíró már megtalálta azt a bizonyos marsalbotot, amelyet itt egy pár színész, — kik szép mult-ra tekinthetnek vissza, — elvesztett. Ezek a színészek most, mint „karénekesek“ működnek itt.

A megtalált marsalbottal vértelve felhatalmazva érezte magát a cikkíró arra, hogy egy testületet ilyen hangon a nagyközönség elé vigyen.

Es, hogy mi összeállunk és rég elfelejtett melódiákat énekelgetünk? Mi a cikkíró értesülése szerint olyan sokat énekelünk, hogy lehetetlen az, hogy még ezen kívül is volna kedvünk émelgős, szentimentális dalocskákat énekelni.

Es, hogy a kopott frakkról és kék, 1 pengős zoknikról is írjak, hát én ajánlok valamit a kopott raglános fiatal embernek: Menjen el minden „abnormis kórista“ lakására és tegyen egy szívességet. Vizsgálja meg behatóan az alsó és felső ruháját,

zokniját, — szóval a ruhatárát, — és ha talál valamelyikünknek kék zoknit, legyen nagylelkű, adja el a raglánját és talán kap érte annyit, hogy vehet rajta egy fekete zoknit a kék harisnya tulajdonosának.

Hogy tánc közben némelykor meg történik az, hogy egyik a másikhoz ér, azért még nem kell olyan tanítást adni a „görölk“-nek, hogy üsse vissza.

Ezek után a nagyközönségre bizzuk annak megállapítását, hogy mi és a cikkíró közül ki az abnormis?

Aztán még egy nagy tévedésről kell felvilágosítanom a kopott raglános fiatal embert:

Az Országos Színész Egyesület nem ismer különbséget „kórista“ és színész között. Az egyesületi könyvünkbe ugyanis nem úgy írják be, hogy X. Y. kórista, hanem színész vagy színésznő; tehát csak nembeli-leg tesz különbséget és nem huz hátárvonalat színész és színész között.

Ha még zsenge ismerete felvilágosításra szorulna a színészetet illetőleg, szívesen szolgálunk felvilágosítással.

Es még annyit: nem az a fontos, hogy ki milyen hivatást tölt be az életben, hanem az, hogy miképpen? Ha mi, mint karénekesek jól töltjük be hivatásunkat és dacára súlyos anyagi helyzetünknek, becsületesen élünk, úgy a közre vagyunk olyan hasznosak, mint aki a tollat arra használja, hogy embertársait, kik neki soha sem ártottak, szándékosan lekicsinyli.

A Csokonai színház kaszemélyzete.

Mielőtt rád iót vásárolna, vagy rádióját megjavíttatná, keresse fel bizalommal a

Tiszántuli Rádió Laboratóriumot

Piac ucca 21 szám.

A GAMBRINUS étterem

Szilveszter estélyén

Marx mester

feltűnést keltő mágikus mutatványával fog a közönségnek rendkívül kellemes szórakozást nyújtani. — Ejjékor több üdvi szerencse malac eleresztés.

Szilveszter-est a Tiszti Kasznóban

A debreceni helyőrségi Tiszti-Kasznó Péterfia-utcai helyiségeiben 10 órai kezdettel kabaréval és tombolával egybekötött Szilveszter-estélyt rendez, amely minden tekintetben fényesnek ígérkezik. Az estély meghívóit most küldötte szét a rendezőbizottság.

A műsor keretében Jaulus Morini táncexcentrikus és imitátor, Mosca és Kenedi mókái és Fedor Anny gyermek táncművész-nő groteszk táncszámai szórakoztatják a meghívott közönséget. — A műsorra való tekintettel a meghívott közönség pontos megjelenését kéri a rendezőség. — Estélyi ruha kötelező.

.....

Egy apróhirdetés inspirálta Gárdonyi Géza „Ida regénye“ megírására

Budapest, dec. 28. Gárdonyi Géza fiát dr. Gárdonyi Józsefnek hívják. A földmívelésügyi minisztérium főtisztviselője. Az író nagyon szerette őt és sok műhelytitkot árult el neki. Abból az alkalmából, hogy a Magyar Színház e héten bemutatja az „Ida regénye“-ből készült Emőd-Török színdarabot, Gárdonyi József néhány érdekes adatot mesélt el édesatyjáról és az „Ida regénye“ megírásáról.

— Apám — kezdte — szenvedélyes gyűjtő volt. Például ujságokat is gyűjtött. Ellékszem, minden háborus lapja megvolt. A világháború pontos története miatt gyűjtötte ezeket a hírlapokat. — Mindig ezt mondta:

— Később csodálkozni fogunk, hogy így történt?

— 1920-at írtunk. Apám előszedte ujságggyűjteményét. Nagyon ősz szegült már a papírtömeg. Ki akarta mustrálni a selejtes példányokat.

— Minek nekem ez a sok papír? Csak a címlapokat teszem el. — A hirdetések eldobom!

Forgatta, nézegette az ujságokat — Egyszer megakadt a szeme egy apróhirdetésen. A „Házasság“ rovatban volt. Csóválta a fejét és valamilyen megjegyzést tett. Aztán odaszólt nekem:

— Tudod-e, hogy még az apróhirdetések is jellemzők valamilyen korra! Itt van például ez az Ida-jellegű hirdetés. Biztosan szép lány! Tözsédsnél van, sokat keres, férjhez menne. Persze, csak úgy szabadon! A nagy nyilvánosság előtt. Az én időmben másképp volt. Akkor szerények voltak a kisleányok. Különösen azok, akiket Ida-nak hívtak.

Féltette az ujságot. Pár perc múlva, mialatt látszott rajta, hogy bántja valami, hozzátette:

— Érdekes volna megírni, egy régi Ida történetet. Egy tiszta leány történetet, akinek élete szintén zilált, — de nem a mai értelemben. Meg is írom!

Néhány nap múlva már láttam, hogy megkezdte a regényt. — Ez az „Ida regénye“ története.

.....

Rőfös üzlet

kedvező fizetési feltételek mellett más vállalat miatt eladó. Ajánlatokat „Rőfös“ jellegre a kiadóba.

A NAP HIREI

Fekete kastély

A „Debreczen” regénye.

1929 január 1-től kezdve egy páratlanul izgalmas detektívregényt közöl folytatásokban a „Debreczen”.

Egy fiatal magyar újságíró karrierjét jelenti ez a regény, hiszen Vásárhelyi Lajos előtt Amerikába nyílt meg az út, mert ez a regény tülemelkedve a keretekben, új irányt jelöl meg.

Egy titokzatos okmány indítja meg a cselekményt, hogy az író szédületes tempót diktálva, vihar-ként vágjon végig a Rivierán, ahol egy csodálatos Hotel és egy rejtélyes fekete kastélyban bonyolódik tovább a cselekmény.

Szédítő perspektívák nyílnak meg, mulatók, lóverseny, börze, szerenesejáték s egy pillanatra felárul az élet nagyszínházának igazán belseje, hogy a regény végén egy szellemes fordulattal dobja el a lárcát az író, hogy az olvasóval együtt — nevéssen.

— Előadások gazdák részére. — Hajdúvármegyében az egyes városokban és községekben 1.000 előadás tartását vették tervebe. Ezeket az előadásokat részben tanyai, részben téli gazdasági iskolákban tartják meg. Legközelebb a búzanemesítés és sziktalajjavításról lesz érdekesebb előadás, melynek megtartására elsőrendű szakkezegetek fog a vármegye felkérni.

x Ifj. Zelinger, Kálvin-tér 4. szám. Teljesen, olcsón fest cégtáblákat.

Furfangos ujjajta vásári szélhámosság

Furfangos módon csapott be két szélhámos egy Nyiregyház-környéki tanyai embert. A gazdát egy ismeretlen kupecforma ember szolította meg és megkérdezte tőle, — akar-e husz pengőt keresni.

— Hogy a csudába ne akarnék, — felelte sietve a gazda.

— Nem kell mást tennie, — magyarázta a kupec — mint megvenni számomra azt a tehenet, amelyik ott áll a sarokban. — Nekem ugyanis háromszázhatvan pengőnél olcsóbban nem akarják adni, de maga talán megkapja háromszázhusz pengőért is. Ha ennyiért megveszi, husz pengő üti a markát.

A gazda kész volt az üzletre. — Odalépett a tehenet áruló emberhez és addig alkudott, míg tény-

leg megkapta a tehenet háromszázhusz pengőért. Fizetett és boldogan vezette a jószágot arra a helyre, ahol a megbízóját hagyta. Annak azonban már hiült helye volt. Mire visszament az eladóhoz, az is eltűnt. — A méreg azonban akkor futotta el, amikor megtudta hogy a tehen a legjobb esetben sem ér többet kétszáz pengőnél.

— Most már hogyan menjek haza a feleségemhez, — fakadt ki elkeseredetten — disznót venni küldött és most egy rongyos tehenet vettem a pénzen.

Botjával olyat ütött a tehen fejére, hogy a szegény állat majdnem összeroskadt. — A gazdaember feljelentésére megindították a nyomozást a szélhámosok kézrekerítésére.

— Istentiszteleti rend a református templomokban, vasárnap, november hó 30-án. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Révész Imre, délután öt órakor Hegedüs Kálmán. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Bagdy Dániel, délelőtt 11 órakor Hegedüs Lajos. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Madar Zoltán. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Nagy Sándor, délután 2 órakor Magyar Bertalan. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan, délután 5 órakor Nagy Sándor. — Homokkertben délelőtt 10 órakor Márki Kálmán. — Nyilastelepen délután 3 órakor Papp Gábor. — Csapókerben délután fél 3 órakor Gerda Sán-

dor. — Nyúlasbarakban délután 3 órakor Kovács L. Szilárd.

— 1929. január hó elsején. — Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Révész Imre, délután 5 órakor Márki Kálmán. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Szele György, délelőtt 11 órakor Uray Sándor. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Bagdy Dániel, délután 5 órakor Siposs Imre. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Kolozsváry Kiss László, délután 2 órakor Magyar Bertalan. Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Nagy Sándor. — Homokkertben délelőtt 10 órakor Nagy Sándor. — Szegényházban délelőtt 10 órakor Halász András. — Nyilastelepen délután 3 órakor Papp Gábor. — Csapókerben

délután fél 3 órakor Gerda Sándor. — Nyúlasbarakban délután 3 órakor Kovács L. Szilárd. — Kollégiumi Óratoriumban 12 órakor leventék számára urvacora osztás Mezei Béla.

— 0-év délutánján, 31-én, hétfőn. Nagytemplomban délután fél 3 órakor bibliát olvas és imádkozik dr Baltazár Dezső. — Kistemplomban délután 5 órakor Szele György. — Kossuth uccai templomban délután fél 3 órakor Csikesz Sándor. — Árpádtéri templomban délután fél 3 órakor Nagy Sándor, délután 5 órakor dr Révész Imre. — Homokkertben délután 5 órakor Márki Kálmán. — Nyilastelepen délután 5 órakor Mezei Béla.

— Az evangélikus templomban az istentiszteletet folyó hó 30-án, vasárnap délelőtt 10 órakor Horeczky Béla ev. lelkes tartja.

— Mussolini elfőrli az újévi üdvözlést, Rómából táviratozzák lapunknak Mussolini valamennyi miniszterhez, államtitkárhoz és magasabb tisztviselőhöz körrendeletet intézett azzal az utasítással, hogy az újévi üdvözléseknek el kell maradniok. Azzal okolja meg rendeletét, hogy ezek a gratulációk a kormányzati tevékenység legfontosabb köreiben többórnyi munkaidőtől fosztják meg a tisztviselőket.

— Éjféli emlékünnepegy Petőfi Sándor szülőházánál. Kiskőrösről jelentik: Szilveszter napján, pontosan éjfélkor nagy emlékünnepegyt rendeznek Petőfi Sándor szülőházánál. — A Petőfi Dalos Kör, a Keresztény Iparos Daihar és a Népköri Dalárda Petőfi dalokat énekelnek. Zoltán János pedig ünnepi beszédben hódol a halhatatlan költő emlékének.

NAGY TÉLI KABÁT VÁSÁR

DEBRECEN LEGNAGYOBB FÉRFI-ÉS
FIURUHA ÁRUHÁZÁBAN A

MAGYAR RUHAIPAR-NÁL

BIKA-KÖZVETLEN A
SZÁLLÓ ÉPÜLETÉBEN

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti december 28-án, este 7 órakor: Az utóbbi napokban az időjárás helyzetben lényeges átalakulás állott be. Az Atlanti óceánról egy igen intenzív depresszió nyomult a szárazföldre. Az ennek előoldalán levő déli légáramlás a tegnapi napra végre nálunk is kiséperte a földfelületen levő hideg légtömegeket. Ennek a folyamatnak következménye a hőmérséklet erős emelkedésében és hőesésben nyilvánult. (A hőérteleg vastagsága ma reggel 4 cm.)

Az új folyamán a felhőzet megritkulásával a minimum mélyen a fagypontra alott volt -6.2 C. fok, a mai maximum azonban már kilenc nap után először, a 0 fölé emelkedett néhány tízed fokkal.

A továbbra is fennálló déli légáramlással enyhe, csapadékra hajló idő várható.

— A horbely- és fodrásmesterek szilveszteri zárójára. Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget s az összes horbely- és fodrásmestereket, hogy december hó 31-én, hétfőn reggel hat órától este kilenc óráig lesznek üzleteink nyitva. Újév első napján déli 12 órakor zárjuk üzleteinket.

Fusch Imre sz. o. elnök.

x A Magyar Kézműiparosok és Kereskedők Országos Szövetségének debreceni csoportja, a családi Szilveszter-estélyét az „Alföldi pince” étteremben levő clubhelyiségben tartja meg, melyre tisztelettel meghívjuk t. tagjainkat, valamint b. családját és hozzátartozóját. Kérjük tagjainknak szíves és számos megjelenését

A vezetőség.

— Kiszagda is árusíthatja saját hízalásu sertésének húsát. Egyik Kereskedelmi és Iparkamarai szakvélemény szerint az otthon hízalt sertések bizonyos időszakban való leszállása és az ily úton nyert húsnak, szalonnának és zsírnak elárúsítása nem ipari foglalkozás és így az ipartörvény alapján nem akadályozható meg.

— Öreg leventék búcsúztatása. — A Nagy András levente oktató szakaszának 15 öreg leventéje szombaton este 9 órai kezdettel a Csapó uccai „Korona” vendéglőben tartja búcsúestjét kedves, bensőségteljes ünnepség kerekében. A búcsúztatásnál a Nagy András szakasz teljes számmal vesz részt.

— Négyszáz esküvőn volt násznagy egy táncantató. Nyíregyházáról jelentik: Ritka jubileumot ült a minap Bálint András nyíregyházi táncantató akinek hetven éves születése napját tartották és akkor derült ki, hogy a táncantató eddig négyszáz esküvőn vett részt, mint násznagy. Az öreg úr ebből a statisztikából kihagyta a válással végződő házasságokat. A közel félezer násznagyi szerep úgy jutott neki, hogy a tánciskolájában összeismerkedett jegyesek rendszerint őt kérték meg násznagnak. Volt nap, amikor két-három esküvőn kellett betöltenie ezt a „fontos” szerepet.

— A kefégyári munkások figyelmébe! Felhívja a hatósági munkaközvetítő mindazok munkanélküli kefégyári munkásokat, akik vidéken munkába állani akarnak, a hivatalos órák alatt délelőtt 8-2 óráig, Bethlen ucca 10. szám alatt jelentkezzenek. Hatósági munkaközvetítő.

Vágítól ékszer a legkedvesebb Pi-ac-u. 69. ujévi ajándék

Azt álmodta, hogy betörő jár a házban s alvó állapotban megölte a feleségét

Detroiti, dec. 28. A detroiti (USA) törvényszék előtt egy Chester Couzlu nevű szerelómunkás állott hitvesgyilkosság bűnével vádolva a bíróság előtt, ahol a bűnpör oly heves vitaközlásokat provokált, hogy a főtárgyalás napokig elhúzódott.

Couzlu, a feleséggyilkos, gyermek-kora óta abban a betegségben szenved, amelyet általában holdkórosságnak neveznek. Ilyen állapotban, alvás közben kikelt ágyából és családja borzadva nézte, amint a nyitott ablakon kímáskodik és a ház keskeny parkányán ide-oda sétál. Természetesen mindig tekintettel volt ilyenkor a család arra, hogy az alvajárót fel ne ébressze, mert a hirtelen felébredésből a szerencsétlen ember a mélységbe zuhant volna. Az is szerencsésnek mondható, hogy ahol a család lakik, Newyorknak egy félreeső, csendes uccája, ahol az uccai zaj sem ébreszthette fel az alvajárót. Az ilyen k'sérteties séták után Couzlu mindig nyugodtan visszatért ágyába és néhány pillanat múlva magától felébredt, anélkül, hogy bármire is emlékezett volna.

Nemrégiben betörés történt abban a házban, ahol Couzluék laktak. Miután a betörés megismétlődött, Couzlu tanácsosnak tartotta, hogy éjjeli szekrényére revolvert helyezzen, amelyre esetleg a náluk is betörni készülő gonosztevőt ártalmatlanná tegye. Ez az óvatosság borzalmas családi tragédiát idézett elő. A családtagok elbeszélése szerint Couzlu egy éjszaka ismét elfogta titokzatos betegsége, álmában

kikelt ágyából és az ablak felé ment. Senki sem tudja, maga Couzlu a legkedvesebb, hogy került kezébe az éjjeli szekrényen levő revolver.

A törvényszéki orvosszakértők azt állítják, hogy miközben Couzlu az éjjeli szekrény mellett elhaladt, éppen azt álmodhatta, hogy betörő jár a lakásban és ennek az állomnak lehet következménye, hogy a szerencsétlen ember a revolverrel agyonlőtte alvó feleségét. A fegyver dörrenésére a házaspár tizenhét éves fia berohant a másik szobából s kicsavarta apjának kezéből a fegyvert, de anvja ekkorra már holtan feküdt az ágyban. Abban a pillanatban persze, hogy a fegyver eldördült, az alvajáró eszméletre tért, de percekig tartott, míg kábulatából öntudatra jutva megértette, mi történt. Irizatos kétségbeesésében ekkor ő maga ellen akarta fordítani a revolvert és ekkor lépett be fia, akinek sikerült a fegyvert kezéből kicsavarni, Couzlu letartóztatták és rabkórházba szállították, mert testileg-lelkileg teljesen megdőrt.

A bírósági tárgyaláson igen sok enyhítő körülmény hangzott el a vádlott mellett, ak'ról az összes házbeliek azt állították, hogy feleségével példás házasságban élt. Az ideg orvos szakértők is kijelentették, hogy Couzlu teljesen öntudatlan állapotban, valószerűleg egy zavaros álom hatása alatt követte el a gyilkosságot s az egész városban meglepedést kellett az esküdtek felmentő ítélete.

x Képes könyvek, ifjúsági iratok, mesés könyvek, regények, klasszikusok, zenealbumok, szentképek, festmények, imakönyvek, regények, karácsonyfadíszek — legnagyobb választékban Antalfy József könyvkereskedésében.

— Rőpiratok a koporsóban. Londonból jelentik: Az Oroszországból jövő Hszing-Pi-Nang nevű gőzös fedélzetén Sanghaiban tegnap két koporsót foglaltak le, amelyekben fegyverek és propagandafratok voltak. A hajó 52 útasát, akik valamennyien kínaiak voltak, letartóztatták. Találtak a hajón egy orosz férfit is, akit szintén letartóztattak, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy kommunista agitátor.

— Mezőgazdasági traktorkezelői tanfolyam Szolnokon. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, a m. kir. földművelésügyi miniszter ur támogatásával Szolnokon, a m. kir. fa- és fémipari szakiskolában, az intézettel együttesen mezőgazdasági traktorkezelői tanfolyamot rendez. A tanfolyam célja, hogy az azon résztvevők az okszerű talajművelés és a géperejű szántás alapvető ismereteinek, valamint a motor, a traktor és a traktorkezelő szerkezetének meg előző ismertetése után a mezőgazdaságban alkalmazott traktorok működését, gyakorlati, helyes kezelését, üzemi karbantartását és legbiztonságosabb kihasználását elméleti és gyakorlati oktatás útján megis-

merje. A tanfolyam hallgatója lehet minden 18. életévét betöltött egyén, aki traktorok kezelésével, vagy vezetésével kíván foglalkozni. Ezek közül első sorban figyelembeveendő a mezőgazdasági traktorok tulajdonosai, vagy ezek családtagjai, a gazdasági alkalmazottak s a már eddig is tényleges alkalmazásban álló traktorkezelők. A tanfolyamra legfeljebb 40 hallgató vehető fel. Megtartásához pedig legalább 25 résztvevő jelentkezése szükséges. A tanfolyam kezdete 1929. évi január hó 14. Vége február hó 3-án. Tartama tehát 3 hét, egész napi oktatással. Ezen időben már a vizsgák is bennfoglaltatnak. A sikerrel vizsgázók a tanfolyam elvégzéséről bizonyítványt kapnak. Beiratási díj és tandíj 15 (tizenöt) pengő személyenként. Jelentkezési határidő 1929. évi január hó 10. A beiratkozás szóbeli, vagy írásbeli jelentkezés útján történik a szolnoki m. kir. fa- és fémipari szakiskola igazgatóságánál (Szolnok). Bejelentendő születési év, hó, nap és község, pontos lakáscím és foglalkozás. A beiratkozásra jelentkezéssel egyidejűleg a 15 pengő beiratási és tandíj befizetendő. A korlátolt felvételi lehetőségre tekintettel mielőbbi jelentkezés indokolt. A tanfolyam résztvevői ellátásukról maguk tartoznak gondoskodni.

x Kínéses-tőről jégberaktározást vállalkozó, Waldmann mészáros, Széchenyi ucca 1. szám. Telefon 9-36.

Megdermedt álmok

Rút idő, vad, vészes zivatar
Rémülten kavarog a hó,
Megjött a zord Télapó,
Az egész világ egy nagy ravatal.

Fehér szín borítja a tájat.
Semmi élet, Növény nem virul,
Mindre fehér lepel borul,
Csak a fagy repeszi meg a fákat.

S bent a csöndes, meleg szobában,
Honnan nézem a tél zord viharát.
Hallom zenélni a mult kacaját,
Az elárvult, az elfelejtett álmokon.

A tél eljött, hogy megdermessze
Az álmokat s tán az álmodót.
Le kell már róni az örök adót,
Mit rám mért, az ember végzete.

Árgus László.

— Baleset a téglagyárban. A Tóth és Sebestyén téglagyárban Nyavalandy Gergely téglakihordó megrakott kocsit akart betolni az egyik helyiségbe. Véletlenül megakadt a ballába a sín között, nem tudta kirántani s a kecsi ráment és eléggé súlyosan megsérülte a lábfejét. Több nap alatt gyógyul a sérülése.

— Dr. Békés Kálmán előadása. Vasárnap, december hó 30-án, délelőtt 11 órakor folytatja a Függetlenségi Kör ismeretterjesztő előadássorozatát. Ez alkalommal dr Békés Kálmán fog beszélni: A magyar nemzet története címmel. E tárgykörből az első előadás november hó 25-én volt, mikor is szó esett a legrégibb időkől egész II Endre király haláláig. A vasárnapi előadást IV. Béla trónraléptével fog kezdődni, amit röviddel követett a tatárjárás és az ország második újjáépítése. Szó lesz Habsburg Rudolf és Kun László király közös nagy csatájáról, melynek eredménye a Habsburg-ház uralmának megalapítása, az Árpád-házi királyok kihalásáról, a vegyesházbeli királyokról, Róbert Károlyról és Nagy Lajosról, majd Zsigmond császár és királyról, aki köztudomás szerint kétszer is járt Debrecenben. 1412-ben és 1415-ben, mikor Szent László sírját ment látogatni Nagyváradra, mely látogatás minden magyar királynak első rendű kötelessége volt. Előadó pillantást vet mindég Debrecen illető korszakbeli viszonyaira is, tekintve, hogy Debrecen már a XIII. század végén szerepelni kezd. A Függetlenségi Kör ezúton is meghív minden érdeklődőt, tehát nem tagokat is, a fenti tanulságos és érdekes előadásra, melynek előadóját érdemes meghallgatni.

— Akar boldog újévet? Ha igen, akkor okvetlen menjen el a Bozaytelep. Dévai ucca 11. szám alatt levő Kevács Pál „Öreg tanáchoz” címzett vendéglő nagytánctermében tartandó nagyszabású Szilveszteri táncmulatságra, hol mindenki jól mulathat kivilágos viradatig. A rendezőség a jelen levőket számos újévi meglepetésben fogja részesíteni. Egy újévi malac ingyen lesz kisorsolva. Kezdeté este 8 órakor, vége reggel 6 órakor. Belépődíj 1.20 pengő, vigalmi adóval együtt. Zenét elsőrangú zenekar szolgáltatja. A nagyérdemű közönség szíves megjelenését kéri a Rendezőség.

Ha jó, tartós cipőt akar venni, keresse fel
Csanó ucca 18.
szám alatti saját készítésű Herskov és Menyhiért
cipő és csizma-raktárat

Gyászrovat

Özveggy Huber Ferencné temetése. Oriási részvét mellett helyezték örök nyugalomra Huber Ferencné hült tetemét. A temetés a Szent Anna utcai temető kápolnájából folyt le, délelőtt 11 órai kezdettel. Nagyszámú gyászoló közönség jelent meg a ravatalnál. Nagyváradról autón átjött a temetésre **Mayer Antal** apostoli kormányzó és **Molnár Kálmán** kanonok, hogy szintén kivégyék részüket a gyászból. A Szent Erzsébet nőegylet és a Mária kongregáció hölgytagjai nagyszámban vettek részt a temetésen. A szertartást dr. **Lindenberger János** prépost-plébános végezte segédlettel. A temetésen megható jelenetek csaltak könnyeket még az idegenek szemébe is. Az árván maradt leánygyermek, egyike a nagy lelki fájdalomtól ájultan esett össze a szerető, jó édes anyja koporsója előtt. Szivettépő zokogás, a résztvevők szemében kivétel nélkül megjelenő könnyek jelentették a nagy veszteséget és a mély gyászt, melyet az urasszony halála keltett.

Kádár János, élt 31 évet. Temetése folyó hó 29-én délután 2 órakor lesz, a Tócsa-kert, László utca 6. számú háztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Hatvan utcai temetőbe. A temetést **Gebauer Károly** és **Tsa** tem. vállal. rendezi.

Rátónyi Sándor, MAV kocsirendező, élt 29 évet. Temetése folyó hó 29-én délelőtt fél 11 órakor lesz, a Gerébli telep, Komáromi utca 5. számú háztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Várad utcai temetőbe. A temetést **Fehértói** tem. vállal. rendezi.

Nagy Józsefné, élt 59 évet. Temetése folyó hó 30-án délután 2 órakor lesz, a Kossuth utcai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Várad utcai temetőbe. A temetést **Fehértói** tem. vállal. rendezi.

Pap Elekné született **Futó Mária**, élt 38 évet. Temetése folyó hó 30-án délelőtt fél 12 órakor lesz, a Péceli utca 8. számú háztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Kossuth utcai temetőbe. A temetést **Fehértói** tem. vállal. rendezi.

Erdélyi Julia, élt 8 évet. Temetése folyó hó 29-én délelőtt 11 órakor lesz a Szent Anna utcai temető kápolnájából, a gör. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszterelés után. A temetést **Fehértói** tem. vállal. rendezi.

Dobos Pistuka, élt 3 évet. Temetése folyó hó 29-én délelőtt 11 órakor lesz, a Kossuth utcai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint. A temetést **Fehértói** tem. vállal. rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik felejtethetetlen jó édesanyánk, özveggy Huber Ferencné temetésén megjelenni és részvétükkel mély fájdalomukat enyhíteni kegyesek voltak, ezuttal fejezzük ki őszinte köszönetünket. — **Huber Ferenc** és testvérei.

Rheuma, csúsz, köszvény ellen legjobb a régen bevált híres

Király balzsam

1 üveg 2 P 40
Kapitáló a készítő

Grósz Nagy Ferenc

Debrecen, Aranyszarvú gyógyszer-tárban (Sinház mellett.)

A bombamerényletért elítélt Márffy József tüdőbajos lett és négy hónapra kieresztették a fogházból

Budapestről jelentik: Öt esztendeje van már letartóztatásban **Márffy József**, az emlékezetes bombamerénylettel kapcsolatban. A királyi Kuria tudvalevően végsőfokon nyolcévi fegyházzal sújtotta a francia követség ellen elkövetett bombamerénylet és a **Rassay Károlynak** küldött bomba miatt. **Márffy József** a jogerős ítélet ó.a. hosszabb időn keresztül Vácot töltötte büntetését, legutóbb azonban tüdőbaj támadta meg és a budapesti gyűjtőfogházba szállították, ahol a tüdőszanatóriumban helyezték el és gondos ápolásban részesítették. Állapota azonban itt is súlyosbodott, úgyhogy védője, **Dán'el Sándor** dr. több orvosai vizsgáltatta meg. A gyűjtőfogház orvosa szintén megvizsgálta és ennek az orvosi véleménynek az alapján, azután

a védő lépéseket tett tekintetben, — **Márffy** büntetése félbeszakították, hogy megfelelő orvosi kezelésben részesülhessen.

A védőnek a munkája eredményel is járt. Ezt bizonyítja az a levelezőlap, amelyet dr. **Dániel Sándor** ma kapott Kőszegről. E lapon **Márffy József** közli védőjével, hogy *karácsony előtt négy hónapi szabadságot kapott, illetve büntetését ennyi időtartamra félbeszakították, hogy gyógykezeltesse magát.* — **Márffy** jelenleg Kőszegen lakó szülei-nél tartózkodik és az innen küldött értesítés útján közli védőjével, hogy állapota még rosszabbra fordult. **Márffy** betegsége óta husz kilót fogyott le és most édesapja minden valószínűség szerint tüdőbetegszanatóriumba fogja szállítani, hogy ott kezeljék a beteget.

— **Rákosi Jenő** Hódmezővásárhely díszpolgára. Hódmezővásárhely város törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtt tartott közgyűlésén **Berecz Pál** törvényhatósági bizottsági tag indítványára **Rákosi Jenőt** a város díszpolgárává választotta és a város egyik utcáját róla nevezte el. Az erre vonatkozó határozatot a közgyűlés az elnöklő **Soós István** dr. polgármester felhatalomára után egyhangulag fogadta el. A közgyűlés táviratban értesítette **Rákosi Jenőt** a hozott határozatról.

x **A Tiszti Kaszinó Szilveszterestjén** **Jaulus Morini** táncexcentrikus és imitátor, **Mosca** és **Kenedi mókái** s **Fedor Anny** gyermek táncművész nő groteszk táncszámai szórakoztatták a meghívott közönséget.

— **Elmarad a hajdusoboszlói tanítói gyógyház építkezése.** A h.-szoboszlói fürdőgyűben beállott megoldatlan helyzet miatt az **ORLE** elnöksége elhatározta, hogy a tanítói gyógyház építkezését egyelőre leveszi a napirendről.

— **Sopronmegyében beszüntették az összes autóbussz-járatokat.** A posta igazgatóság úgy intézkedett, hogy Sopronmegye területén autóbusszokkal bonyolították le a forgalom jelentékeny részét. Sok reményt fűztek az újítás-hoz és kiderült, hogy alig-alig akad útas. Félév alatt 17.000 pengőt fizetett rá a posta a sopronmegyei autóbusszokra. Most azután az illetékes hatóság úgy látja, hogy a közönség nem veszi igénybe az autóbusszokat, ezért kimondták, hogyha a forgalom nem javul, akkor a posta beszünteti az összes sopronmegyei autóbussz-járatokat. Feltűnő, hogy éppen Sopron vidékén ilyen gyenge a forgalom. Már **Veszprém** és **Pápa** környékén az eredmény kielégítő. A soproni illetékes kérők most mindent elkövetnek az autóbusszjáratok sorsa érdekében.

— **Lokomobil és esélőgépek-kezelői tanfolyamot** nyit 1929. január hó 4-én a debreceni m. kir. állami fa és fémmipari szakiskola igazgatósága. Felvehető mindenki, aki 18-ik életévét betöltötte és írni-olvasni tud. A tanfolyam tartama 12 hét, előadások hetenként háromszor, hétfőn, szerdán és pénteken délután 6—9 óráig tartanak. **Tandíj** 29.30 pengő, **vizsgadíj** 16.20 pengő. Beiratkozni lehet a délutáni órákban az igazgatóságnál **Debrecen, Széchenyi út 2. szám.**

— **Fűtőkészülékekkel szerelik fel a Hév. az autóbusszait.** A debreceni Hév., melynek az igazgatósága mindig szem előtt tartja a közönség érdekeit, most egy újabb intézkedésével igen érdekes tervét valósította meg. Mint ismeretes, a Hév. kiépítette autóbusszhálózatát, úgyhogy ma már **Csonka-Biharvár** megve egyes eldugott községeit is összeköthette **Debrecennel.** A Hév. ugyanis a messze **Szeghalomig** járattja autóbusszait s ezen a vonalon kívül még 6—7 vonalat tart fent. Az autóbusszvonalon a legújabb s legkényelmesebb autóbusszokat járattja és ezeket most egy igen érdekes és újszerű készülékekkel szerelik fel. A hidegekre való tekintettel ugyanis felmerült az a kérdés, hogy miként lehetne az autóbusszokat melegíteni, hogy ily módon a nagyközönség kényelmes és barátságosan fűtött autóbusszokon utazhasson. Ezt a kérdést a következőképpen oldották meg. Az autóbusszokban melegvízzel telt fűtőtesteket szereltek be és ezek a hideg téiben barátságossá temperálják az autóbusszok belsejét. Már eddig három autóbussz van ilyen fűtőkészülékekkel felszerelve és most, miután jól beváltak, a Hév. autóbusszparkjának valamennyi kocsiját felszereli ilyen készülékekkel. A sínautókat szintén felszerelték ilyen készülékekkel. A Hév. műhelyében és kocsitelepén javában folynak a munkálatok és január hó 8-ra valamennyi autóbussz fel lesz melegítő készülékkel szerelve.

— **A Debreceni Hétfői Újságot házhoz kézbesítik!**

— **Hét és fél napig gyalogolt Budapestről Debrecenbe állást keresni egy kőművesegéd.** Nem mindennapi fiatal ember állt pénteken dr. **Csige Sándor** rendőrfogalmazó, büntető rendőrbíró előtt. Konkrét kihágási vád nincsen ellene, az egyik rendőrszem állította elő, mert sáros, gyűrött ruhájú fiatalember feltűnt neki, gyanússá vált, amiért is leigazoltatta. Megállapítást nyert, hogy lehet is gyűrött és gyanús a kinézése, mert hét és fél nap óta jött gyalog **Budapestről.** A rendőrbíró előtt azt mondta, hogy **Wieser József** kőművesegéd, hogy **Budapest** nem tudott elhelyezkedni, állást keresni jött **Debrecenbe.** A hét és fél nap alatt itt-ott dolgozott és ezért vagy pénzt, vagy ennivalót kapott s így tartotta fenn magát. **Wieser** ügyében előléte-nek kivizsgálása után döntenek.

Amikor arcszine fakó, szürkés-sárga

és tekintete bágyadt, amikor szomorú, nyomott hangulat és felvadás kínozza, amikor nehéz álmok, epe-pangás, gyomorfájás és fejnemés nyötrik. — olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorva 1—1 pohár természetes „**Ferencz József**” keserűvizet inni. Az ó- és új világ orvosai azért rendelik a „**Ferencz József**” vizet oly gyakran, mert ez sok esetben a rosszullet okát gyorsan megszünteti és az egész szervezetet felfrissíti. — Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Debreceni művészekkel találkoztak a turázó Bocskay tiuk Szalonikiben

Szaloniki, dec. 25. Előljáróban kijelentem, hogy a csapat tagjai és vezetői a legszolidabban élnek, nem mulatnak, rendesen hazamennek vacsora után.

En azonban kivétel lehetek, a nélkül is éjjeli ember vagyok és sokat forgolódok színházi körökben, hát elmentem meglátogatni, hogy is néz ki **Szaloniki** éjjel.

Körutamban közben bevetődtem a „**Zapian**” mulatóba is, ahol egyszer csak magyar szó üti meg a fülemet. Egy igen csinos nő beszélget egy másik csinos nővel. Nem kétséges, hogy magyarok.

Pár perc múlva kész az ismeretség. Az egyik művész **Kimpián Mariette**, aki a nyár folyamán több hónapig volt **Debrecenben** a **Városház** étteremben a kabaróval. Nagy szeretettel emlékezik vissza a debreceni napokra és ezton is melegen üdvözlö az öreg **Márkus Jenőt.**

Partnere Tarnay Lenczi, szintén járt már **Debrecenben.** Mindketten igen népszerűek **Szalonikiben** és szeretik őket, nagyszerűen táncolnak, énekelnek. Sok érdekes dolgot mesélnek el az itteni viszonyokról, leánykereskedelemről.

Ugy látszik artista és művészi viszonylatban nagy a kivétel **Kelre.**

Belgrádban jártamban az egyik plakáton a debreceni **Farkas Tusi** művész nevére bukkantam...

Abban az étteremben, ahol ebédelünk — **Szaloniki** legelőkelőbb étterme — magyar muzsikusi zenekara muzsikál.

Kimpián Mariette még mindig őrizi a „**Debrecen**” és „**Tiszántúli Hírlap**” ama számát, amelyben az a lopási eset van leírva, ami az ő kárára történt **Debrecenben** a nyár folyamán...

Tamássy László.

— **A Tiszántúli Ipar és Kereskedelem** a Tiszántúli ez a népszerű közgazdasági hetilapja, rendkívül érdekes új számban beszámoló a kereskedelem kárácsonyáról, ismerteti a jász-nagykun-szolnokmegyei iparosok adóügyi sérelmeit, a legújabb rendeleteket, érseny tárgyalási, szállítási hírdetményeket, az összes munkaalkalmakat, kereseti lehetőségeket, pénzügyi híreket, s közgazdasági eseményeket stb. Nélkülözhetetlen ez a lap minden tiszántúli iparosnak, kereskedőnek, vállalkozónak, pénzügyetnek, üzletembernek stb. A Tiszántúli Ipar és Kereskedelem szerkesztősége és kiadóhivatala **Debrecen, Piac ucca 81. szám.** Olvassák az egész Tiszántúli!

RÁDIÓ-MŰSOR

Szombat, december 29.

Budapest 557.5 (3) (20) 9.15 Cigányzene. 9.30 Hírek. 9.45 A hangverseny folytatása. 12 Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés és hírek. 12.20 A Temesváry, Kerpely, Polgár-trió hangversenye. 1 Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 5.10 Gombos Albin előadása Krónikás történetek. 5.45 Karácsony egyházi zenéje. Előadják a Központi Papnevelő Intézet növendékei. Magyaróráz előadást tart dr Koudela Géza egyházzenei igazgató. 7 Olasz nyelvoktatás. 7.40 Rádióamatörposta. 8.30 Operaelőadás a Studióból. Bajazzók. Dráma két felvonásban. Szövegét és zenéjét írta Leoncavallo. 9.45 Gramofonhangverseny. 10.10 Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés. 10.25 A gramofonhangverseny folytatása. 11 Cigányzene.

Külföld: 11 Bécs: Délelőtti zene. Hamburg: Gramofonzene. 12.30 Milánó: Rádiókvartett. 12.50 Bern: Gramofonhangverseny. 2.30 München: Déli hangverseny. 4 Bécs: Délelőtti hangverseny. Bern: Délutáni hangverseny. 4.30 Leipzig: Délutáni hangverseny. 5 Berlin: Délutáni hangverseny. Brunn: Néptáncok. 6.15 Bécs: Régi bécsi zene-est. 8 Brunn: Vidám-est. Berlin: Zenekari hangverseny. Bern: Népszerű-est. 8.15 Bécs: Shakespeare: Sok hűbő, semmiért. 9.20 Bern: Zenekari hangverseny. 10.25 Brunn Cigányzene. 10.30 Berlin: Táncanfolyam. Breslau: Tánczene. 10.35 Berlin: Tánczene.

x Ujévi felvételek leszállított árban készülnek Varga József fényképésznél, Piac ucca 43. szám.

— Egy magyar filmember halála autókatasztrófiája Hollywoodban. A hőmezővásárhelyi származású Ligeti Lajos, aki hat évvel ezelőtt családjával Amerikába vándorolt ki és a hollywoodi filméletben jelentős szerepet vívott ki magának, legutóbb autószerencsétlenség következtében koponyaalapi törést szenvedett, amelynek következtében néhány napos kórházútán meghalt. Haláláról a hivatalos értesítés ma érkezett meg Vásárhelyen lakó szüleihez.

— Egy megbokrosodott 16 összeüpport Bécsben egy osztrák író. Bécsből jelentik: Egy teherkocsi megbokrosodott lova tegnap délután a VII kerület uccán nagy pánikot okozott. Grünen Gusztáv író, aki a mentőszigeten állott, súlyosan megsebesült. A kocsi, akit a száguldó ló mintegy száz lépésre vontatott magával, könnyebb sebesüléseket szenvedett.

Másfélezer hamis Róser bizonyítvány ügyében folyik a nyomozás

Budapestről jelentik: Róser A. Edvin és társainak bűnügyében széles irányú pótnyomozást folytat most a budapesti rendőrség. A vizsgálóbíró és a vádhatóság döntése alapján a királyi ügyészség utasítására 1480 ügyben folytatja le a rendőrség a pótnyomozást. A Róser-féle kereskedelmi iskola lefolytatott igazgatóját, az ügy elsőrendű gyanúsítottját, minden nap átkísérik a Markó uccai fogházból a főkapitányságra, ahol Ba-

rabás rendőrkapitány részletesen kihallgatja minden egyes hamis értekezési bizonyítvány ügyében. — Róser A. Edvin az eddigi összes ügyekben beismerő vallomást tett és egyedül azt hozza fel mentéséért, hogy minden egyes esetben kivétel nélkül formális értekezési előzte meg a bizonyítvány kiadását.

Ez értekezési vizsga volt akkor is, ha nem is volt minden tekintetben szabályszerű.

— Magyar érdemrendet kapott a pittsburgi polgármester. A felejtethetetlen pittsburgi magyar napokért a kormányzó Kline pittsburgi polgármesternek a második osztályú magyar érdemkeresztet adományozta a csillaggal.

— A belügyminiszter betiltotta több pornográf könyv árusítását. A belügyminiszterium értesítette a főkapitányságokat, hogy Budapesten a minap több pornográf könyvet és röpiratot kezdtek árusítani, amelynek egy részét Temesváron adták ki. A belügyminiszterium elrendelte, hogy e sajtótermékek bárhol található példányait a rendőrség azonnal kobozza el és a terjesztők ellen sajtórendőri vétség címen a büntető eljárást azonnal indítsa meg. Az elkobzott könyvek a következők: „Egy színész emlékiratai”, „Tíz szütleány vallomása”, „Játék a tüzzel” (ismeretlen szerzőtől), továbbá György Endre: „A kapu előtt” és Sándor Cador „A fehérvérű asszony” és „Jean vallomása”. Ezek közül az „Egy színész emlékiratai” című munka röpirat formájában készült el és ennek előfizetési felhívás útján való terjesztését is tiltotta a belügyminiszterium.

x Bartalis tánciskolájában az új táncanfolyam január hó 2-án kezdődik. Jól táncolni Bartalissal tanulhat.

x Legeszebb, legjobb szörmeárúk és szörmebundák Végh Gyula szűcs-mesternél, Ferenc József út 4. szám.

— Házasság. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő házasságkötést jelentették be: Berki Sándor—Sarkadi Mária.

— Eljegyzés. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő eljegyzést jelentették be: Kulcsár Lajos—Kanizsai Olga.

— Horthy Miklós templom épül Ujszegeden. Ujszegeden a múlt vasárnap avatták fel ünnepélyes keretek között az új református imaházat. Ez alkalommal Bakó László lelkész ismertette az imaház építésének történetét és egyben azt a bejelentést is tette, hogy az elmúlt presbitériumi ülés határozata értelmében az új esztendővel megindítják a második szegedi református templom építésének akcióját és az új templomot Horthy Miklósról, Magyarország kormányzójáról fogják elnevezni. Az új templom felépítését három éven belül remélik.

x Ismét kapható! Timon: Alkotmány és jogtörténet. Salánki: Ideg és elmegyógyászat. Hány: Élet és korvegylan. Vámosy: Gyógyszertan. — Springer könyv és fotoszaküzletben.

— Születések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Rzmovics Mendel, leány Szeréna. — Kozma Gábor Máv. Kovács, I. Mária. Sinka Dániel ügynök, fiú Zoltán. — Gali Sándor házmester, lány Erzsébet. Szöllösi Imre lakatos, fiú János. — Kerekes Imre gazdálkodó, I. Margit. P. Kiss Mihály földmives, fiú János. Szabó Győző főkönyvelő, fiú Zoltán. Tibi Gábor napz, leány Erzsébet.

— Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Widder Jenő ír. 61 éves. Széchenyi ucca 48. szám. — Steiner Rudolf ír. 67 éves. Tiszacsépe. — Weisz Miksa ír. 22 éves. Nyíregyháza Horváth Irén rk. 2 éves, Mérék. — Lengyel Lőrinc ref. 67 éves. Bellegel 158. szám. — Erdei Julia gk. 1 éves. Nyírmartonfalva. — Nagy Józsefné ref. 59 éves, Meszena ucca 24. — Kádár János ref. 37 éves, László ucca 6.

Csak egy mosolyt

Aggudalom.

Egy borvirágos arcu ember kérdezi a rendőrt:

- Hol van itt egy korcsma barátom
- Arra a kilencedik házban.
- Hát odáig mit iszok?

Praktikusan.

Férj: Miért ragaszkodol hozzá, hogy éppen szerdára hívjunk vacsora-vendégeket?

Feleség: Mert biztosan kitűnő lesz a vacsora. Szerdán van a szakácsné tűzoltójának nevenapja.

A nap humora.

Egy férj meséli:

- A feleségem nagyon figyelmes asszony, minden este maga huzza le a cipőmet.
- Amikor le akar feküdni?
- Nem, amikor el akarok menni hazulról.

Az ilyen festő se jó.

Barátnők egymás közt.

- Mondd édesem, ez a Kemenes jó portrékat szokott festeni?
- Minden képe a megszólalásig hasonlít a modellre. Eszedbe ne jusson lefestetni magad velem.

— Nagyszabású Szilveszter-est.

December hó 31. napján, este 7 órai kezdettel a Wolaffka-telepi Olvasókör helyiségében tea-estélylyel egybekötött műsoros családias összejövetelt tart, melyre a mélyentisztelt érdeklődőket ezúton hívja meg. Műsor: Konferál: Zanicsák Mihály. 1. Megnyitó beszéd. Tartja: Óváry elnök. 2. Szavalt: Juhász János. 3. Egy felvonásos népszínmű: Nem akarok anyózt látni. Szereplők: Sándor, férfi barátja—Zanicsák Mihály, anyós—Juhász Jánosné, Béla, férj—Juhász János, Pista, inas—Dobi István, Sára, férj felesége—Terge Lajosné, Ella, Sándor felesége—Tóth Margitka. 4. Énekszám. Előadják a műkedvelő előadói. 5. Egy felvonásos bohózat. Tik-tak. Korcsmaj jelenet. Szereplők: Korcsmáros—Juhász János, paraszt—Zanicsák Mihály, korcsmáros felesége—Terge Lajosné, paraszt felesége—Tóth Margitka. 6. Énekszám, hegedűkísérettel. Énekl: Zanicsák Mihály, hegedűn kíséri Boross Dani. 7. Megfagyott gyermek. Énekl: Juhász Jánosné, hegedűn kíséri Boross Dani és Zanicsák Mihály. Gyermek: Fazekas Misike. Zenét a Boross Dani bácsi zenekara szolgáltatja. Tekintettel arra, hogy a Szilveszter-estélyt tartjuk, az egyesület vezetősége elhatározta, hogy ezen az estélyen a tagokon kívül még annyi vendéget fogad, amennyi a helyiségbe befér. Egy tea ára 40 fillér. Belépődíj nincs. Mindenkit szívesen fogadnak. Kezdeté este 7 órakor.

Az elnökség.

Utolsó két nap

a Képkiallítás a Royal-ban

Minden árért eladjuk a leghíresebb festők képeit, részletlízetésre is.

SPORTHIRER

A Bocskay karácsonya Szalonikiban

Karácsonyfát kaptak a debreceni fiuk Görögországban.

Karácsony előestéjén érkezett meg a Bocskay a görög kikötővárosba, Szalonikiben. A Bocskayban eddig is jó volt a szellem, de a szeretet ünnepe itt a távolban még jobban összerasztotta a csapat játékosait és vezetőit.

A hosszú, 48 óránál tovább tartó utazás kifárasztotta a fiukat és délután le is pihentek. Ugyanakkor szerény kezek már karácsonyfát készítettek, állították a fiuk számára a szálló egyik szobájában.

Káldy és Galambos cigarettát, levelezőlapot és kis ajándékot vásároltak össze és egy karácsonyfát, amelyet szépen feldíszítettek.

Este 7 órakor folyt le a karácsonyi ünnepség.

A csapat tagjai és kísérei mind összegyűltek az égő karácsonyfa alatt. Káldy Zsigmond intézett pár kedves, közvetlen szót a játékosokhoz.

— Most a szeretet ünnepe — mondotta — gondoljatok Istenre, hazátokra, szüleitekre, hozzátartozóitokra és itt a távolban sem feledjétek, mivel tartoztok irányukban, mivel tartoztok a nemzeti színek iránt. Most itt a messze idegenben, az Égei tenger partján fogadjátok meg, hogy minden téren, sportban, társadalmi téren Magyarország igazságáért, boidogulásáért dolgoztok.

A fiuk megilletődve hallgatták a szavakat, némelyik sőt is. Utána önként, szívből felhangzott a mások ösztönzésére a nemzeti imádság, a Himnusz és a Hiszekegy... Hiszek Magyarországot feltámadásában... S utána pihenőre tért a társaság, mert másnap mérkőzés, az első szaloniki csapattal, ellenfél az Ares jöhrű legénysege... Így ünnepelte meg a karácsonyt, a szeretet ünnepét 20 magyar debreceni fiu a görög tengerparton, ezer kilométerre hazájától, az Urnak 1928 esztendőjében.

Tamássy László.

Szombat és vasárnap ismét játszik a Bocskay.

Kétnapos pihenő után ismét porondra lép Szalonikiben a Bocskay csapata, amely tudvalevőleg eddigi mérkőzése során egy győzelmet és egy döntetlent ért el. Szombaton a szaloniki PAOK csapata lesz a Bocskay ellenfele, amely szintén elég erős csapat. A Bocskay azonban előrelátólag csak tartalékos csapattal fog játszani, mert vasárnap nehéz feladat előtt áll, mivel a szaloniki válogatott csapat lesz az ellenfele és a válogatott csapat ellen a Bocskay legjobb csapattal kell kiállania.

Hétfőn reggel utazik a Bocskay csapata Szalonikiből Athénba, ahová csak este érkeznek meg. Kedden, január 1-én játsza a Bocskay első mérkőzését Athénban, a görög fővárosban, a Panatheneikos ellen.

Hornyatsek István

üveg, porcellán és háztartási cikkek kereskedése
DEBRECEN, CSAPÓ-U. 1. sz.

Képeretek vágva, kész Blondel-brüsszeli keretek, ovál és sarkos kivitelben. Bő választék, olcsó áron.

KÖZGAZDASÁG

Terménytözsde.

A budapesti árutözsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszavidéki 77 kg-os 24.55—70, 78 kg 24.80—24.95, 79 kg 25.05—15, 80 kg 25.15—25, felsőtszai 77 kg 24.30—45, 78 kg 24.55—24.70, 79 kg 24.75—85, 80 kg 24.85—24.95.

Rozs pestvidéki 22.70—22.80, más rozsa 22.70—22.80, takarmányárpa I-a 25.25—25.50, II-a 24.75—25.00, felsőmagyarországi sörárpa 27.00—27.50, egyéb sörárpa 26.25—27.00, köles 26.00—26.50, repace 45.50—46.50, tiszai tengeri 26.65—26.90, egyéb tengeri 25.75—25.90, zab I-a 24.50—25.00, zab II-a 24.00—24.30, korpá 18.60—18.80, lucernamag 140—160, löheremag 160—170.

A készáruüzlet hivatalos árfolyamai Buza márciusra 25.22, 16, 20, 06, 25.10, 02, zárlat 25.00—25.02, májusra 26.10, 02, 06, 25.98, 96, 92, zárlat 25.90—92.

Rozs márciusra 24.18, 10, zárlat 24.08—10, májusra 24.86, 82, 80, 78, 76, 74, zárlat 24.72—24.76.

Tengeri májusra 28.78, 52, 62, 64, 56, zárlat 28.58—60, júliusra 28.52, 46, 52, zárlat 28.48—52.

December 31-én lesz az állatvásár.

Az 1929. évi január hó 1-ére, keddre eső heti 16- és szarvasmarhavásár — az Újév ünnepe miatt — 1928. évi december hó 31-ik napján, hétfőn tartatik meg. Ugyanakkor a heti sertésvásár is megtartatik.

Városi tanács.

VALUTÁK.

Angol font	27.95
Belga frank	80.00
Cseh korona	17.02
Dán korona	153.40
Dinár	10.06
Dollár	572.80
Francia frank	22.65
Hollandi forint	231.00
Lengyel zloty	64.40
Lei	3.47
Lira	30.20
Német márka	136.82
Norvég korona	153.30
Osztrák schilling	81.00
Spanyol peseta	93.90
Svájci frank	110.90
Svéd korona	154.05

NYILT-TÉR

* E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget sem a szerk., sem a kiadóhivatal.

Dr. P.-né a Rákóczi utcai piacon szeptember havában megragalmaztam: ezért tőle boesánatot kértem.

Veress Ferencné.
Nyil utca 58.

Kikutatom

vizvezetékének a legelrejtettebb hibáját is, úgy hogy nem lesz egy

családi

ház vagy bérház sem, melynél a vízvezetési hibák

titkait

nem ismerne

Fülöp Miklós

vizvezetési szerelőmester
Debrecen, Csapó-u. 3. Tel. 917.

APRÓHIRDETÉSEK

Allást kereső nők

17 éves leány január 1-re elmenne szobaleánynak jó uri házhoz éves bizonyítvánnyal. Cím a kiadóba. 747

Betöltendő állás férfiak részére

Kimérőnő felvétetik Szilágysági szeszkereskedésben, — Csapó uca 7. 685

Egy

jó családból való fiu tanulónak és egy 14—15 éves fiu kifutónak felvétetik. Kiss Testvérek fűszer és csemegeüzlete, Debrecen, Iparkamara épület. 688

Szobaleányt

intelligenset tanyára keres garzon ur. Cím a kiadóban. 697

Jó megjelenésű

20—30 éves férfi éjjeli őrnök azonnal felvétetik. Cím a kiadóban. x

Komencióra

több évi szolgálattal bíró kocsi keresek, aki szőlő munkában is járatos és felesége, esetleg családjá a házmesteri trendőket elvégezné. — Rákóczi uca 15. 740

Betöltendő állás nők részére

Szorgalmas tanulóleányt felvesz a „Bubi” kalapszalonn, Csapó uca 65. 25a

Jórávaló

mindenes bejárónőt keresek 8—2-ig elfoglaltsággal. Cím a kiadóban. 767

Tanulóleányokat

azonnal fölvesz Vitérius Sándorné Simon Irén női divatterme. — Cegléd u. 3. 770

BEJÁRÓ

tekartónót jó bizonyítvánnyal január hó 1-re felveszek. Rákóczi uca 4. sz. 724

Főzésben

járatos kézi leányt és egy felszolgáló leányt azonnali belépésre felveszek. Farkas tápint. gondnok, Kollégium. — 727

Megbízható

főzni tudó bejárónőt keresek, jó bizonyítvánnyal, Nyomtató-utca 15. 780

Egy

ügyes mindenes szakácsnőt keresek. Cím: Dégenfeld-tér 7. 749

Megbízható

főzni tudó, tisztességes szerény nő délutánra bejárónőnek felvétetik. Jelentkezés csak szombaton 3—5-ig. Rákóczi uca 51. Első lépcső. 707

Jó családból

való leány hölgyfodrász tanulónak Arany János uca 2. szám alatt felvétetik. Forgács. 734

Bejárónő

felvétetik. Hatvan uca 35. 754

Ajánlat

Szerényigényű fiatalember, esetleg házaspár bútorozott szobát kaphat, Teleki u. 19. szám, IV. ajtó. (D).

Karácsonyi

ajándéknak legszebb, legolcsóbb: „Anny” kálap. Öt pengőért pazar választékban. Alakítás 3 pengőért. Győződjön meg Csapó u. 47. sz. alatt. 50a

Dívtatos

ruhát, kabátot, Jumper, a legújabb modell után csak Bálint Irén, (Pacsirta uca 58. szám) készít a legolcsóbban. Leányokat saját ruháikon szabni, varni tanítok, kedvezményes díjazással. Urhölgyek szíves megkezesését kéri. 3-a

Egy üveg

Furmint 2 P, 1 liter óbor kokad 1 P, 1 kg kenyérliszt 30 fillér, 1 kg 0-liszt 38 fillér, 1 kg szaloncukor 2.40 P. Glüek csemegeüzlet, Péterfia u. 76. 4-a

Ugorka

savanyu, vizes, kimérve és 5 literes üvegekben a legolcsóbban beszerezhető Lindenfeld-nél, Dégenfeldtér. Telefon 79. 43-a

Káposzta.

savanyított, gyalult és fejes kapható Deutsch féle üzletekben. 15a

Figyelem!

Kitűnő zamatu rizling bor, kihordásra egy pengő, saját érdekében vegyen költségt Vadász Keresma, Varga uca 35. szm. 256

Figyelem!

A mai naptól férfi cipő talpalás 3.50, női 3 P. Fejlesztés 8 P-től prima anyagból készül. Czózó János, Piac u. 63. 42-a

Cipőjavításait

Kovácshegy vigye, meri 3 pengőért Krunponból talpal, Werbőczy uca 2. szám. Hó és sárcipőt legszebben javít. 12-a

Hó.

s sárcipő javítást a legolcsóbban és a legjobban készít Bodnár, Csapó uca 68. 21-a

Clórmentesen

nos gallérokat, fehérneműket Biró festő és tisztító műintézet, Bika rdvar. 20-a

Sikerült

egyik legkiválóbb pesti férfi hölgyfodrászt — Debrecenbe lekötöi. Páratlanul szolid, olcsó árak mellett áll a hölgyközönség rendelkezésére a Carola Hölgyfodrász és Manicur Salonban. Iparkamara épület. Iskolás gyermekeknek 50 fillér hajvágás. 1837

Berentel

salgótarjáni, tatai tojás brikett, szalon porosz szén és bánya kocsz — legolcsóbban. II. tűzifa 3.60 P. Felvágva, szállítva Grünfeldnél, Csapó u. 16. Telefon 982. 6-a

Porosz-szén

szokott jó minőségben ismét kapható hazaszállítva, mázsánként 7 pengőért; hazai szén 3.20 Rosenfeld Kálmán, Sándor utca 12. és Hungária építő és tüzelőanyag telepén Salástrom uca 3. szám. Telefon 6.74. 28-a

A legolcsóbb

tüzelőanyag, szagtalan kő- és salakmentes Berentei szén, mely a borsodi szének között a legjobb, házi tüzelésre. Kapható házhoz szállítva is. Gabányi Sándor utca cégneél, Csapó uca 28. szám. Telefon 4—49. sz. 13-a

Hó- és sárcipő

legtökéletesebben javít Orbán gummiüzem, — Piac uca 9. a kapu alatt. 24-a

Trágyát

ingyen elszállítatja a Mútrágyagyár, Nap u. 23. Telefon 9—67. 6—29.

30 fillér

jóminőségű búzakenyérliszt. Horvát lisztraktárban, Dégenfeld-tér 1. szám. Friss tengeri liszt állandóan kapható. Fűszerárnk dísznőlléshez legolcsóbban kaphatók. 1999

Női kalapok

karácsonyi árban 4 pengőért, alakítások 2 pengőért készülnek Turinénál, Pacsirta 41. 8-a

Varrógépek

javítását bármilyen rendszerű szakszerűen készít Nagy műszerész, Simonffy u. 16. Telefon: 6—63. 8-a

Végi ékzerész
készít, javít, alakít, áru-
sít ékzerést, aranyat,
ezüstöt, órákat. Piac-utca
69 szám. 17-a

Üsillárokat
gyárt, legolcsóbb ár-
ban elad, alakítást és
új színezést vállal :
Földvári, Széchenyi u.
55. szám.

Zongora
hangolást és javítást
szakszerűen eszközöl,
evelezőlap hívásra ugy-
helyben, mint vidékre
házhoz megy. Takács
hangszerész, Piac ucca
56. szám. 27-a

PAIKANYI, EGERETI,
poloskát, svábbogarát
szonnal írthat törvé-
nyesen védett kiváló
minőségű írtószerezrel.
Nagyon olcsón kapható:
Stern festéküzletében,
Piac u. 10. szám. Biká-
al szemben. Saját ér-
tékében avizárádión meg!

Máthéi Endre
szerelőmester készít
központi légfűtést, víz-
vezeték, csatornázást,
fürdőberendezést és
minden e szakmába
vágó javításokat. Iroda
és műhely Csapó ucca
24. sz. az udvarban.
Telefon 3-21. 350

Soffőr-
vizsgára szakszerűen,
műhelygyakorlattal --
csak Kiss gépműhely
18 év óta fennálló soff-
őrsiskolájában készíti elő.
Ha hivatásos soffőr
akar lenni, csakis mű-
helygyakorlattal tanul-
on. Erzsébet ucca 20.
Telefon 9-01. 33-a

Bélyeggyűjtők!
Régi magyar, osztrák,
mindenféle külföldi bé-
lyeg olcsón kapható. --
Poroszlav-ut 51. 1660

Órákat,
ékszereket, karikagyü-
rűt legolcsóbban ad és
javít Varga ékszerüzlet,
Mester ucca 12. 1731

Karácsonyra
már most szerezzé be
női kalapszükségletét
Atalakításokat gyors-
san eszközöl -- „Bubi“
kalapszalonn. -- Csapó-
utca 65. sz. 25a.

Zamatos
házi bor, tisztán kezelt,
erősen bakáros 120, öt
liternél házhoz szállít-
tom. Poroszlav-ut 51.
Telefon 1636. 205

Ünnepekre
dísznótárokra kitűnő
zamatos fajbor 80 fil-
lér 5 liter vételnél a
Grüttner-féle szőlőtele-
pen. Hosszúpályi kö-
ves útnál. 1950

Zálogkölesítőket
folyósítunk mindenféle
kereskedelmi áru és
ékszerekre a legelőnyö-
sebb feltételek mellett
Zalogház, Hunyadi u.
14. szám. 36-a

Párisi
modellap után készül-
nek a legelegánsabb es-
télyi és báli ruhák új-
donságai legolcsóbb ár-
ban. Kabát bunda, köp-
peny 15, ruhák 7-8
pengőtől. Minél előbb
rendeljük meg, amed-
dig ebben az árban ké-
szülhetnek Bálint Mar-
git női divat szalonjáb-
an. Hunyadi ucca 18.
szám.

I. rendű
tüzelőanyag beszerzés
úgy porosz, mint hazai
szemekben, valamint ap-
rított tüzfűtőben Háy Ká-
rely és Fia cégnél. Jó-
zsef kir. herceg utca 38.
Iroda telefon: 276. Rak-
tári telefon 15-52. 44-a

Forgács Antal
uri- és külön hölgy-
fodrász, Arany János u.
2. szám. Figyelmes és
pontos kiszolgálás. 775

Manyi
hölgyfodrász, Király u.
2. Hennázás, ondulálás,
hajvágás, manikűr. Ol-
csó ár. 741

Borotválás 20 fillér,
hajvágás 30, fazonra
40, bubí 40, manikűr
40 fillér -- Embernél.
Csapó u. 3. 750

Iren szalon
Batthyány u. 10. Ono-
dulálás, manikűr, hajmo-
sás. Olcsó árak. 764

Heneserek,
díványok, matracok leg-
olcsóbban kaphatók,
javításokat elvállal --
Batthyány ucca 7. No-
vák György kárpitos.
Tanuló felvétetik. 38a

Feletetést
a város mellett, villa-
nyos megálló a tagon,
kb. 14000 kéve csutka,
1200 q szalma, 600 q
török és 30 holdnak a
cukorrépa koronája ott
feletetésre átadó, is-
tálló és lakással május
1-ig. Marx, Piac u. 44.
689

Hó- és sárcipőjavítások
feletetés mellett készül-
nek. Villanverőre beren-
dezett üzemből. Szan-
der, Deák Ferenc ucca
21. sz. 21-a

Könyvelést,
restanciák feldolgozását,
mérlegek készítését ol-
csón vállalja okl. tanf-
tónő, mérlegképes köny-
velő. Miklós u. 17. 1618

BORGARNITURAK
berzely fotóelek legol-
csóbban Szabó József
kárpitos, Varga utca 1.
szám. 7/a

Tűzifa,
tőgyfa, bükkfa hasá-
bosan vagy felvágva,
porosz kőszén, hazai
szén házhoz szállítva
legolcsóbban és legjobb
minőségben kapható
Rákóczi-u. 18. Telefon
17 31. 285

Virágmész
kicsiben és nagyban
kapható a Tiszántúli
Körzeti Mezőgazdasági
Hitelszövetkezethél, --
Debrecen, Hunyadi uc-
ca 5. 19a

Kereslet

Közreműködéssel
társ kerestetik, beteg-
ség miatt, a legjobb
helyen, fő uccai üzlet-
hez. Bővebbet Piac u.
29. szám. Schwartznál.
33-a

Használt,
de jókarban levő har-
móniumot keresek meg-
vételre. Árajánlatokat
és címet a „Debreczen“
kiadóhivatalába „Har-
mónium“ jelígre ké-
rek.

Kiadó
kétszobás lakás, azon-
nal elfoglalható. Had-
házi-ut 19. 279

Lakás
különálló szoba azon-
nal kiadó. Patay ucca
tizennyolc. Értekezhet-
ni Piac ucca öt. Hölg-
y-fodrászban. 765

Kiadó
szoba, konyha azonnal.
Kinizsi ucca 54. szám.
736

Kéttablakos
uccai szoba kapualatti
előszoba bejárattal la-
kásnak, irodának vagy
rendelőnek január else-
jére kiadó. Széchenyi
ucca 17. 758

Egy
kétszobás udvari lakás
kiadó. Varga u. 12. sz.
712

Különbejáratu
csinosan bútorozott szo-
ba kiadó. Megtekin-
hető délelőtt 11 óráig,
Breuer, Dégenfeld-tér
3. szám. 777

Bútorozott szoba
jutányos áron kiadó,
Teleky ucca 69. (P.)

Butorozott
szoba 1 vagy 2 személy-
nek kiadó. Zöldfa ucca
13. szám. keresztépület.
769

Garsonnak
különbejáratu uccai bu-
torozott szoba, esetleg
ellátással is, kiadó. --
Ugyanott 100 éves an-
tik óra eladó. Meszena
ucca 26. félemelet. (x)

Egy
butorozott uccai szoba
2 intelligens fiatal-
ember részére kiadó. --
Szent Anna u. 58. 743

Különbejáratu
elegánsan bútorozott
uccai szoba fürdőszoba
használatlalt két ur ré-
szére kiadó. Simonffy
ucca 38. 706

Különbejáratu
parkettes uccai butoro-
zott szoba ágynemű nél-
kül magános uriember-
nek kiadó. Miklós ucca
21. 742

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó
két személy részére tel-
jes ellátással is. Fürdő-
szobahasználatlalt. Bol-
dogfalva ucca 9. sz. --

Csinosan
butorozott szoba, mo-
dern épületben kiadó,
jutányos áron. Arany
János ucca 56. (Sz.)

Különbejáratu
szoba villannyal, buto-
ral vagy anélkül 15-ére
20 P-ért kiadó. Köz-
ponttól 12 perc. Vén-
kert, Domokos Lajos u.
6 szám. s.

Kétszoba,
konyha, speizos lakás
kiadó, Csillag ucca 47.
szám. x

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó.
Darabos u. 35. 695

Különbejáratu
uccai bútorozott szoba
kiadó. Varga u. 45. sz.
háztulajdonos. 682

Üzlet,
máhely, raktár

Étkezde
egyéb foglalkozás miatt
azonnal átadó, Vár u.
2 szám. 778

Eladó ingóság

Gramafonlemez
egészen új olcsón eladó
Csapó u. 15. 768

Egy
jókarban levő kutszi-
vattyu eladó. Varga u.
23 szám. 729

Bor
igen jó, saját termésű,
5 liter vételnél 90 fillér.
Farkas, Rákóczi ucca
9. 756

Nagyobb
mennyiségű kóro péva
eladó. Ugyanott feles-
kertész kerestetik. Cim
a kiadóban. 752

Eladó
egy nagy szmirna sző-
nyeg, Nyil ucca 135.
H-ik ajtó. (B)

Szánka,
egy darab, kényelmes
városi és egy drb igás
szánka eladó, Engel,
Verbőczy ucca 3. 722

Gyöngyosor
megbízás folytán ked-
vező fizetési feltételek
mellett eladó. Tiszán-
túli Mezőgazdasági Hi-
telintézet, Kossuth u.
8 szám. 37-a

Eladó ház

Miklós uccán
ötszobás családirház,
minden modern kénye-
lemmel, nagy kerttel,
eladó. Felvilágosítást
ad dr Sebestyén ügy-
véd, Piac ucca 49. 41-a

Eladó föld

Házhelyek
Czeccilia-telepnel nyir-
egyházi vasut mellett,
Rocskayban állomásnál
1300 négyszögöl szőlő
sok jól termő gyümölcs
fával, 2 szoba, előszoba
alápincézve mellékhe-
lyiségekkel eladó.
Értekezhetni Deák
Ferenc ucca 13. ügy-
védi iroda. 355

Eladó állatok

Homok ucca 127.
szám alatt egy zsirsér-
tés eladó. x

Egy
120 klg. sertés eladó.
Bárzy u. 7. 719

Eladó
1 drb 200 kg. prima
sertés. Patay u. 9. 709

Eladók
5 hetes újévi kis mala-
cok. Bethlen u. 32. 766

Eladó
2 prima 9 hónapos 120
--130 kilós sertés. Ér-
tekezni lehet Árpád-tér
31. 726

Eladó
egy 120--130 kilós 1
éves hizott sertés. --
Nyomatató u. 11. szám.
738

Eladók
tokányanak való mala-
cok. Kigyó ucca 27. sz.
739

140--150 kg.
fiatal hizott zsirsertés
eladó. Honvéd u. 42.
759

Apróhirdetést

feladóknek
DECEMBER
HÓNAPBAN

50 órát és 100 da- rab színházjegyet osztunk ki.

A mai napon apróhirdetés feladása alkal-
mából jutalmat kaptak a következők:

Órákat kaptak:

Zsebórát:
767. számú apróhirdetésre: Kiss István,
Csapó ucca 78.

Színházjegyeket kaptak:

744 759 761 774
számú apróhirdetés feladói.

Jutalom osztás minden nap!

Töbrendbeli
két- és egyszobás lakás
sok mellékkeliségek-
kel elátoit új lakások
kiadók, Péterfia ucca
végén, Hadházi ucca
27. szám. 711

Clubhelyiséget
4-5 szobával keres --
előkelő egyesület bel-
területen. Irásos aján-
latot leírással kiadó
hivatalunkba kér --
„Clubhelyiség“ jelígre
32a

Kiadó lakás

Egy
udvarra nyíló szoba,
minden órában kiadó,
Móric ucca 20. 711

Lakótársat
keresek, uri nőt, ké-
nyelmes szép lakásom-
ba. Péterfia u. 48. sz.
I. emelet. 690

Butorozott szoba

Egy
különbejáratu csinosan
butorozott szoba kiadó.
Bethlen ucca 20. 511

Szépen
butorozott különbejá-
ratu uccai szoba kiadó.
József kir. herceg ucca
8. 744

Csinosan
butorozott szoba azon-
nalra egy vagy két sze-
mély részére kiadó. --
Cim a kiadóba. 753